

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita 2019 m.

ADB „Compensa Vienna Insurance Group“

Patvirtinta ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ Valdybos
2019 m. balandžio 6 d.

Turinys

Santrauka	3
A. Veikla ir rezultatai.....	4
A.1 Veikla.....	4
A.2 Draudimo veiklos rezultatai	6
A.3 Investavimo rezultatai	8
A.4 Kita veikla	9
B. Valdymo sistema.....	9
B.1 Bendra informacija apie valdymo sistemą	9
B.2 Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai.....	15
B.3 Rizikos valdymo sistema, įskaitant Savo rizikos ir mokumo įvertinimą.....	17
B.4 Vidaus kontrolės sistema	22
B.5 Vidaus audito funkcija	24
B.6 Aktuarinė funkcija.....	25
B.7 Veiklos ranga	26
B.8 Kita	27
C. Rizikos profilis	27
C.1 Draudimo veiklos rizika	28
C.2 Rinkos rizika	30
C.3 Kredito rizika.....	31
C.4 Likvidumo rizika	32
C.5 Operacinė rizika.....	33
C.6 Kitos rizikos	34
D. Vertinimas mokumo tikslais.....	37
D.1 Turtas	37
D.2 Techniniai atidėjiniai ir kiti įsipareigojimai	39
E. Kapitalo valdymas.....	47
E.1 Nuosavos lėšos.....	47
E.2 Mokumo kapitalo reikalavimas ir Minimalus kapitalo reikalavimas.....	50

Santrauka

„Compensa Vienna Insurance Group“ yra akcinė draudimo bendrovė (toliau – Įmonė), įkurta 2015 m. rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikoje. Įmonė vykdo draudimo veiklą Lietuvoje bei turi filialus Latvijoje ir Estijoje.

Vienintelis Įmonės akcininkas yra „Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe“ (toliau – VIG arba Grupė).

2019 metais Įmonės bruto pasirašytos draudimo įmokos sudarė 84,7 mln. EUR. Didžiausią portfelio dalį sudarė Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas (MTPL) - 38% (2018: 42%), Kitų transporto priemonių draudimas (KASKO) - 24% (2018: 25%) ir Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui – 35% (2018: 29%). Per praėjusius metus didžiausia dalis (54%) pasirašytų draudimo įmokų buvo Lietuvoje 46,1 mln EUR, Latvijoje ir Estijoje atitinkamai pasirašyta po 26,3 mln EUR (31%) ir 12,3 mln EUR (15%) visų įmokų.

2019 metais įvyko keletas Įmonei reikšmingų įvykių:

- Gegužės mėnesį akcininko sprendimu padidintas įstatinis kapitalas nuo 11 300 000 iki 15 800 000 EUR.
- Rugsėjo mėnesį Įmonė priėmė sprendimą suteikti 0,84 mln EUR paskolą WIENER STÄDTISCHE VERSICHERUNG AG Vienna Insurance Group.
- Rugsėjo mėnesį Įmonė priėmė sprendimą įsigyti a.s. VIG FUND akcijų, kurių bendra suma yra 2,0 mln EUR.
- Balandžio mėnesį buvo pakeista Bendrovės Stebėtojų Tarybos sudėtis, salio mėnesį buvo pakeista Bendrovės Valdybos sudėtis.
- „Compensa“ susijungimas su kitomis Įmonės bendrovėmis AB „Compensa Services“ ir Akciju sabiedrība „Compensa Services“ bei kita VIG grupės Įmone „Seesam“ planuojamas 2020 metais. Tikimasi, kad tarpvalstybinis susijungimas bus įregistruotas 2020 metų liepos – rugpjūčio mėnesį.

2019 metais pelnas, neatskaičius mokesčių, siekė 0,5 mln EUR.

Įmonė iš investicinės veiklos 2019 metais gavo 0,4 mln EUR pelno.

2019 metų pabaigoje Įmonės mokumo rodiklis siekė 156% (2018 metais -129%) – mokumo rodiklis per metus padidėjo 27 procentiniu punktu.

Padėtis dėl COVID-19 protrūkio 2020 m. pradžioje pakeitė Bendrovės rizikos profilį ir darbo organizavimą. Bendrovė operatyviai emėsi veiksmų ir šio metų visas darbas yra organizuojamas nuotoliniu būdu. Šiuo metu, ženklios įtakos veiklos rezultatams nėra. Be to, buvo atlikti testavimai nepalankiomis sąlygomis ateinantiems trims metams ir buvo įvertinta, kad gresmės Bendrovės mokumui ir veiklos tęstinumui nėra.

A. Veikla ir rezultatai

A.1 Veikla

„Compensa Vienna Insurance Group“ yra akcinė draudimo bendrovė (toliau – „Compensa“ arba „Įmonė“), įkurta 2015 m. rugpjūčio 11 d. Lietuvos Respublikoje. Įmonė vykdo draudimo veiklą Lietuvoje bei turi filialus Latvijoje ir Estijoje. Įmonės buveinė yra įsikūrusi adresu Ukmergės g. 280 Vilnius, Lietuva, Latvijos filialas įkurtas adresu Vienības gatve 87h, Rīga, Latvija, o Estijos filialas veikia adresu Maakri 19/1, 10145 Talinas, Estija.

Įmonės veiklą prižiūri Lietuvos bankas, Gedimino pr. 6, LT-01103, Vilnius, Lietuva, telefonas (8 5) 268 0501.

Įmonei priklauso draudimo pardavimų ir žalų sureguliuavimo funkcijas teikiančios bendrovės – AB „Compensa Services“ (Lithuania - Ukmergės g. 280, Vilniaus m., Vilniaus m. sav., LT-06115) ir AS „Compensa Services“ (Latvia - Rīga, Vienības gatve 87H, LV-1004).

Įmonės auditą atlieka UAB „KPMG Baltics“, Konstitucijos pr. 29, LT-08105, Vilnius, Lietuva, telefonas (8 5) 210 2600.

Pagrindinė Įmonės veikla yra ne gyvybės draudimas. Licencija užsiimti draudimo veikla galioja Lietuvos Respublikos teritorijoje ir visose Europos ekonominės erdvės šalyse, tačiau pagrindinė veikla vykdoma Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Pagal suteiktą licenciją Įmonė turi teisę vykdyti visų draudimo grupių draudimą (sveikatos draudimo, vykdomos į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu ir ne gyvybės draudimo rūšims), tačiau reikšmingos yra šios:

- Medicininių išlaidų draudimas;
- Pajamų apsaugos draudimas;

- Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas;
- Kitas transporto priemonių draudimas;
- Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimas;
- Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui;
- Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas;
- Kredito ir laidavimo draudimas;
- Pagalba;
- Įvairūs finansiniai nuostoliai.

Vienintelis Įmonės akcininkas yra „Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe“ (toliau VIG arba Grupė), kurios kodas 75687 f, buveinės adresas Schottenring 30, 1010 Viena, Austrija. VIG yra viena didžiausių tarptautinių draudimo grupių Vidurio ir Rytų Europoje, joje dirba daugiau nei 25000 darbuotojų. 2019 metais Grupė pasirašė apie 10,4 milijardus eurų draudimo įmokų bei sustiprino padėtį Austrijos ir Vidurio bei Rytų Europos (VRE) rinkose, kur VIG veikia jau daugiau nei 25 metus. VIG buvo įkurta prieš daugiau nei 190 metų Austrijoje. Laikydamosi tarptautinės plėtros strategijos VRE ekonominiame regione, VIG iš nacionalinės draudimo kompanijos tapo tarptautine draudimo grupe, turinčia daugiau nei 50 draudimo kompanijų 25 šalyse. Nuo 1992 metų VIG įtraukta į Vienos vertybinių popierių biržą, o nuo 2005 metų ji yra Austrijos prekybos indekso narė. Tarptautinė vertinimo agentūra Standard & Poor's suteikė VIG A+ reitingą su stabilia ilgamete perspektyva.

Siekdama įtvirtinti stabilumą ir pasitikėjimą, Grupė naudojami kelių prekės ženklų strategija, pagal kurią prekės ženklai veikia atskirai po „Vienna Insurance Group“ prekės ženklu. Ši strategija leidžia naudotis daugeliu pardavimo kanalų. Įmonės strategija telkiama į konservatyvaus investavimo ir perdraudimo politiką. Didžiausias VIG akcininkas yra „Wiener Städtische Wechselseitiger Versicherungsverein – Vermögensverwaltung – Vienna Insurance Group“, kuriam priklauso apie 70% akcijų.

Grupę prižiūri Finansų rinkos institucija, esanti adresu Otto-Wagner-Platz 5, A-1090, Viena, Austrija, Tel: (+43) 1 249 59 0, fma@fma.gv.at .

2019 metais įvyko keletas Įmonei reikšmingų įvykių:

- Gegužės mėnesį akcininko sprendimu padidintas įstatinis kapitalas nuo 11 300 000 iki 15 800 000 EUR.
- Rugsėjo mėnesį Įmonė priėmė sprendimą suteikti 0,84 mln EUR paskolą WIENER STÄDTISCHE VERSICHERUNG AG Vienna Insurance Group.

- Rugsėjo mėnesį Įmonė priėmė sprendimą įsigyti a.s. VIG FUND akcijų, kurių bendra suma yra 2,0 mln EUR.
- Balandžio mėnesį buvo pakeista Bendrovės Stebėtojų Tarybos sudėtis, šio mėnesį buvo pakeista Bendrovės Valdybos sudėtis.
- „Compensa“ susijungimas su kitomis įmonės bendrovėmis AB „Compensa Services“ ir Akcijų sabiedrība „Compensa Services“ bei kita VIG grupės įmone „Seesam“ planuojamas 2020 metais. Tikimasi, kad tarpvalstybinis susijungimas bus įregistruotas 2020 metų liepos – rugpjūčio mėnesį.

2019 metų pabaigoje Įmonėje pilną darbo dieną dirbo 219 darbuotoju (2018 metais - 196), iš kurių 116 dirbo Lietuvoje, 72 Latvijoje ir 31 Estijoje.

Šiuo metu COVID-19 poveikis „Compensa“ pardavimams nėra reikšmingas, ženkliai sumažėjo tik kelionių draudimas.

Poveikis „Compensa“ investiciniam portfeliui taip pat yra gana menkas. Šiuo metu poveikis investicinio portfelio vertei yra nereikšmingas (iki 1 %), atsižvelgiant į tai, kad didžiąją dalį investicinio portfelio sudaro vyriausybės obligacijos. Labiausiai nukentėjo įmonių obligacijos (ypač oro linijų bendrovės) ir vyriausybės obligacijos šalyse, kuriose COVID-19 padėtis prasta (Italija, Ispanija).

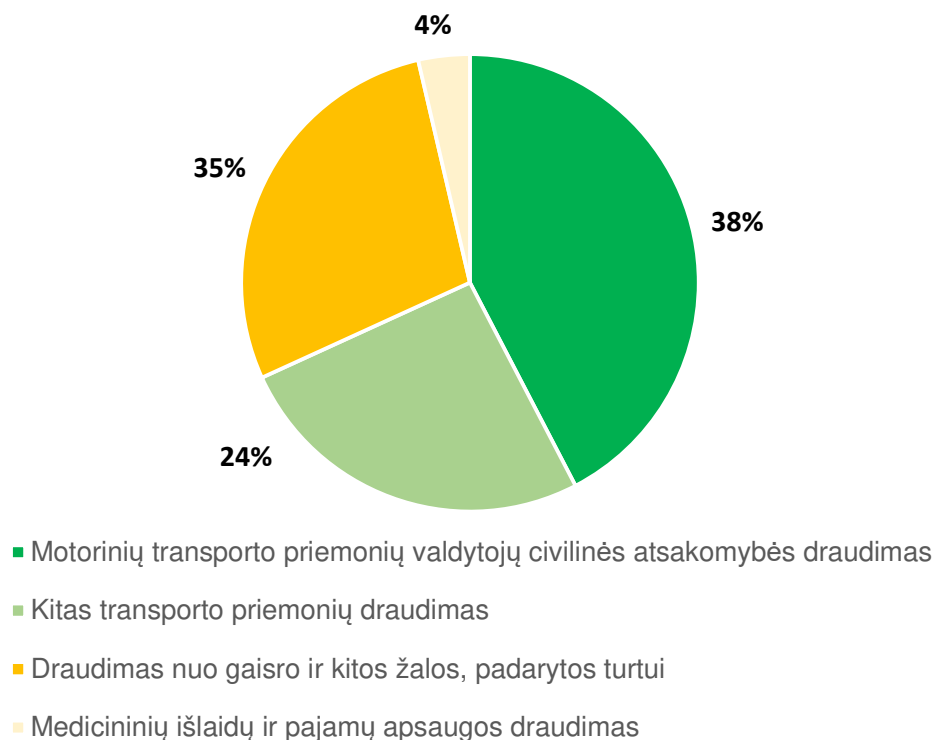
A.2 Draudimo veiklos rezultatai

2019 m. bendrovės bruto pasirašytos įmokos siekė 84,7 mln. EUR ir tai yra 15,3% daugiau nei 2018 metais. Didžiausias augimas užfiksuotas tų produktų rūšių, kurių dalį portfelyje buvo siekiama padidinti: draudimo nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui įmokų augimas buvo 32,9%, o bendrosios civilinės atsakomybės - 43,0%. Bendrovė ir toliau siekia sumažinti motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimo dalį portfelyje stiprindama kitas produktų rūšis. Palyginus su 2018 m., motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimo dalis portfelyje sumažėjo nuo 42% iki 38%. Tokiu būdu bendra motorinių transporto priemonių (motorinių transporto priemonių civilinės atsakomybės ir kito motorinių transporto priemonių draudimo) įmokų dalis portfelyje sumažėjo nuo 68% iki 62%, kas pagerino portfelio diversifikaciją.

Fizinių asmenų dalis 2019 m. portfelyje sudarė 48,6 proc., 2018 m. - 52,1 proc. Subalansuotas portfelis sumažina priklausomybę nuo didelių individualių klientų ar projektų.

Portfelio struktūra pagal bruto pasirašytas įmokas

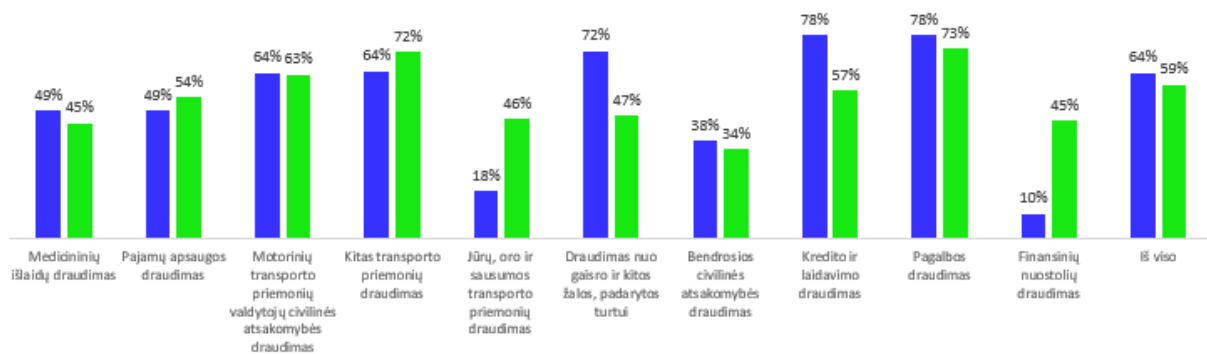

Išsamus įmokų pasiskirstymas pateiktas I priede s.05.01 ir s.05.02 lentelėse.

Per praėjusius metus didžiausia dalis - 54% visų bruto pasirašytų įmokų buvo pasirašyta Lietuvoje (2018 m. - 55%); 31% Latvijoje (2018 m. - 31%); 15% Estijoje (2018 m. - 14%). Iki šiol bendrovė vykde rinkos dalies stiprinimo ir augimo strategiją visose Baltijos šalyse, dėl to bendrovės įmokos augo dvigubai lyginant su rinka (rinkos augimas Lietuvoje 7%; Latvijoje 6% ir Estijoje 7%). Palyginus su 2018 m. bruto pasirašytų įmokų apimtys Lietuvoje išaugo 14,9%, Latvijoje - 14,1%, Estijoje - 19,4%.

Palyginus su praėjusiais metais, 2019 m. buvo ženkliai sumažintas nuostolis prieš apmokestinimą. Pirmą kartą bendrovės rezultatai buvo teigiami, gauta 0,5 mln. EUR pelno (2018 m.: 1,8 mln. EUR nuostolis). Bendrovė uždirbo 50,2 mln. EUR grynujų įmokų (2018 m. - 31,1 mln. EUR). Žalų sąnaudos sudarė 29,5 mln. EUR (2018 m. - 20,0 mln.). Grynosios veiklos sąnaudos 20,4 mln. EUR (2018 m.: 13,5 mln. EUR).

Bruto nuostolingumo rodiklio palyginimas pagal produktų rūšis

Siekdama užtikrinti stabilų veiklos rezultatą bendrovė naudoja kaip pagrindinį rizikos mažinimo būdą - perdraudimą. Išsamesnės informacijos ieškokite skyriuje „Perdraudimas ir kiti draudimo rizikos mažinimo būdai“.

A.3 Investavimo rezultatai

2019 metais iš investicinės veiklos Įmonė gavo 0,4 mln EUR pelno (2018: 0,2 mln EUR pelno). Investavimo rezultatą sudarė 0,9 mln EUR pajamų iš palūkanų, 0,3 mln EUR realizuoto pelno ir 0,3 mln EUR nuostolis dėl obligacijų pervertinimo (realizuotas nuosavame kapitale).

2019 metais investicijų valdymo išlaidos sudarė 0,5 mln EUR (2018: 0,3 mln EUR).

Metų pabaigoje investicinis turtas siekė 74,5 mln EUR, palyginimui 2018 metų pabaigoje investicinis turtas siekė 60,0 mln EUR. Visas investicinis turtas yra padalintas į fiksuotų palūkanų vertybinius popierius 83,0 proc. (2018 m.: 78,6 proc.); hipotekos paskolas 5,7 proc. (2018 m.: 5,8 proc.); strateginį dalyvavimą 4,3 proc. (2018 m.: 2,0 proc.); pinigus 6,9 proc. (2018 m.: 13,6 proc.).

Įmonė neinvestuoja į pakeitimo vertybiniais popieriais priemones.

2019 m. Gruodžio 6 d. Įmonė investavo 2,0 mln EUR į įmonės VIG Fund uzavrenty investični fond, a.s akcijas (nereitinguotas).

Per metus, pasibaigusius 2019 m. gruodžio 31 d., Įmonė nenustatė paskolų nuvertėjimo suteiktoms paskoloms.

Įmonės investavimo strategija yra konservatyvi, didžiąją turto dalį sudaro vyriausybės obligacijos, pinigai ir depozitai. Didžiausios rizikos yra susijusios su investicine veikla ir visais išorės veiksniais, tokiais kaip ekonominė situacija regione, Europoje ir pasaulyje. Bet koks reikšmingesnis ekonominis ar politinis įvykis gali turėti įtakos investicinio portfelio vertei, kas tiesiogiai turės įtakos Įmonės investavimo rezultatui. Didesni svyravimai, susiję su COVID-19, yra stebimi, tačiau ilguoju laikotarpiu tikimasi stabilizacijos ir arba palūkanų normų augimo.

Kadangi didžioji dalis įsipareigojimų yra eurais, Įmonė investuoja į obligacijas, denominuotas eurais. Tačiau dalis investicinio portfelio yra denominuota Danijos kronomis. Rizika, susijusi su Danijos kronos svyravimu euro atžvilgiu yra maža (ką parodo istoriškai mažas šių valiutų santykio svyravimas).

Vidutinis investicinio portfelio pajamingumas pateikiamas žemiau:

	2019	2018
Įmonių obligacijos	1,56%	1,55%
Vyriausybės obligacijos	0,74%	0,84%

A.4 Kita veikla

Įmonės kitos veiklos apyvartą (kitas pajamas ir sąnaudas) sudaro neigiamas 0,14 mln. EUR rezultatas (2018 m.: -0,02 mln. EUR). Kitos pajamos susideda iš: pajamų, susijusių su valiutos kursu (sandoriai ne EUR valiutomis - GBP, DKK ir PLN) ir kitų palūkanų pajamų - iš viso 0,13 mln. EUR, tačiau kitas išlaidas sudaro: palūkanos dėl perdraudimo indėlių, palūkanos dėl automobilių lizingo, valiutos keitimo nuostoliai ir 0,07 mln. EUR kitų išlaidų ir 0,20 mln. EUR išlaidų dėl susijungimo su „Seesam“ įgyvendinimo.

Įmonė per ataskaitinį laikotarpį neturėjo kitų reikšmingų pajamų ar išlaidų šaltinių.

B. Valdymo sistema

B.1 Bendra informacija apie valdymo sistemą

Įmonėje sukurta veiksminga valdymo sistema, kuri sudaro pagrindą efektyviam rizikos valdymui. Reikšmingų pokyčių valdymo struktūroje per metus neįvyko.

Įmonėje veikia tokia valdymo struktūra:

- Stebėtojų taryba, kuri atsakinga už nuolatinį Įmonės veiklos stebėjimą pagal savo atsakomybes. Stebėtojų taryba bet kuriuo metu gali Valdybos ar bet kurio darbuotojo pareikalauti pateikti bet kokią ataskaitą ar paaiškinimą, kaip nurodoma Įmonės vidaus ir išorės reglamentuose bei

tvarkose. Šiuo metu Stebėtojų tarybą sudaro Pirmininkas ir keturi Tarybos nariai. Stebėtojų tarybos posėdžiai vyksta reguliariai 1 kartą per ketvirtį.

- Valdyba yra galutinai atsakinga už rizikos valdymą. Valdybos atsakomybės rizikos valdymo srityje apima:
 - Įmonės tikslų ir rizikos strategijų nustatymą, įskaitant tai, kad priimant strateginius sprendimus, rizikos nustatymas vyktų teisingai;
 - Pagrindinių Įmonės valdymo principų, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės principų nustatymą;
 - Rizikos apetito ir rizikos tolerancijos apibrėžimą;
 - Reguliarų ir laiku atliekamą, reikšmingos su rizika susijusios informacijos atskleidimą Stebėtojų tarybai.

Priimdama strateginius sprendimus, Valdyba atsižvelgia į Rizikos valdytojo ir organizacinių vienetų vadovų nuomones ir į Valdybos susirinkimų dienotvarkes reguliariai įtraukia rizikos valdymo klausimus.

Šiuo metu Valdybą sudaro trys nariai: Generalinis direktorius, Finansų direktorius ir Estijos filialo vadovas. Valdybos posėdžiai vyksta reguliariai du kartus per mėnesį.

- Departamentai, kurie koordinuoja viso Baltijos regiono veiklą. Juos prižiūri vienas Valdybos narys;
- Departamentai, kurie atsako už visų Baltijos šalių ar vietos veiklą;
- Funkcijos, kurias atlieka vienas darbuotojas;
- Filialai užsienyje, kuriuos sudaro skyriai;
- Pardavimų filialai.

Generalinis direktorius prižiūri ir atsako už Pardavimų, Draudimo rizikos vertinimo, Viešųjų ryšių ir Rinkodaros, Verslo plėtros, Žmogiškųjų išteklių bei Įmonės teisinės funkcijas. Finansų direktorius prižiūri ir atsako už Finansų apskaitos, Finansų kontrolės, Investicijų valdymo, Operacijų, Perdraudimo, Įmonės Informacinių technologijų, Aktuarių, Prevencijos ir Žalų departamentų funkcijas.

Valdyba prižiūri ir atsako už Žalų tyrimų skyriaus veiklą.

Įmonėje veikia matricinė valdymo struktūra. Užsienio filialų biurai (Latvijoje ir Estijoje) turi matricines pavaldumo struktūras – funkcinių koordinavimą atlieka Įmonės pagrindinėje buveinėje esantis Baltijos regiono skyrius, o administracinė atskaitomybė atitinkamo Filialo vadovas.

Pagrindinės funkcijos, kurios užtikrina apdairias antrąją ir trečiąją gynybos linijas:

Skyrių vadovai (pirmoji gynybos linija), kaip asmenys, kurie tiesiogiai susiduria su rizika, sudaro pirmąją gynybos liniją ir atsako už reguliarų rizikos nustatymą ir vertinimą bei sričių, už kurias atsako, vidaus

kontrolės įgyvendinimą, taikymą ir stebėjimą, rizikos reguliavimo veiksnių siūlymą ir įgyvendinimą, tinkamą pagrindinių verslo procesų ir procedūrų dokumentavimą bei metinę tokios dokumentacijos peržiūrą, atitiktis su išorinių teisės aktų, kurie taikomi jų valdomai sričiai, užtikrinimą.

Skyrių vadovai atsako už jų vadovaujamo personalo darbo rezultatus, įskaitant jų darbo ar atitinkamų dokumentų stebėseną bei vidaus politikos stebėseną.

Kiekvienas Įmonės darbuotojas turi atlikti užduotis tinkamai ir pareiškiai, užtikrinti aukščiausią darbo kokybę ir atlikti būtinus kontrolės veiksmus, bei nedelsiant informuoti savo tiesioginį vadovą apie identifikuotą riziką.

Vyriausiasis aktuaras (antroji gynybos linija) atskaitingas tiesiogiai Compensa Valdybai ir jam priskiriamos tokios užduotys bei įsipareigojimai:

- Koordinuoti techninių atidėjinių apskaičiavimą;
- Teikti informaciją Valdybai dėl techninių atidėjimų apskaičiavimo patikimumo ir tinkamumo bei aproksimacijos metodų taikymo;
- Pateikti nuomonę apie draudimo rizikos prisiėmimo politiką bei perdraudimo sutarčių tinkamumą, kartu su Draudimo rizikos vertinimo skyriumi stebėti prisiimamą Įmonės draudimo riziką;
- Prisdėti prie Įmonės rizikos valdymo sistemos plėtros;
- Kontroliuoti duomenų, pagal kuriuos buvo apskaičiuoti techniniai atidėjimai, patikimumą;
- Teikti informaciją dėl turto ir įsipareigojimų valdymo bei Savo rizikos ir mokumo vertinimo procese.

Aktuarinė funkcija detaliau aprašoma žemiau.

Rizikos valdytojas (antroji gynybos linija) atsakingas už rizikos valdymą ir vidaus kontrolių sistemą, yra atskaitingas tiesiogiai Compensa Valdybai ir nedalyvauja jokiaje kitoje kasdienėje verslo veikloje, taip siekdamas užtikrinti rizikos valdymo funkcijos nepriklausomumą ir skaidrumą.

Rizikos valdytojui priskiriamos tokios užduotys ir įsipareigojimai:

- Rizikos inventorizacijos proceso atlikimas;
- Vidaus kontrolės sistemos įvertinimo proceso atlikimas;
- Mokumo kapitalo reikalavimo apskaičiavimo koordinavimas / atlikimas ir patikrinimas;
- Savo rizikos ir mokumo vertimo proceso atlikimas;
- Reguliarių ir ad-hoc rizikos ataskaitų teikimas Valdybai, VIG grupei ir priežiūros institucijoms;

- Pasiūlymai Valdybai dėl rizikos strategijos ir strateginių sprendimų bei patarimų teikimas su rizika susijusiais klausimais;
- Su rizikos valdymu susijusios reguliacinės aplinkos stebėjimas;
- Teikti paramą, koordinuoti ir derinti su rizikos valdymu susijusių veiklą visoje Įmonėje;
- Supratimo apie rizikos valdymą Įmonėje skatinimas;
- Aktyvus stebėjimas ir viso rizikos profilio bei rizikos valdymo sistemos efektyvumo vertinimas;
- Kylančios rizikos identifikavimas ir įvertinimas.

Duomenų apsaugos pareigūnas (antroji gynybos linija) yra atsakingas už duomenų apsaugos veiklos organizavimą ir koordinavimą ir atlieka šias užduotis:

- tinkamai ir laiku dalyvauti visuose su asmens duomenų apsauga susijusiuose klausimuose;
- koordinuoti duomenų apsaugos poveikio vertinimo procesą;
- informuoti ir konsultuoti darbuotojus duomenų apsaugos klausimais;
- bendradarbiauti su priežiūros institucija;
- atlikti kontaktinio asmens vaidmenį priežiūros institucijai duomenų tvarkymo klausimais;
- stebėti atitikimą duomenų apsaugos reikalavimams;
- peržiūrėti privatumo ir atitikties sistemą;
- dalyvauti asmens duomenų apsaugos audituose;
- tvarkyti duomenų apsaugos incidentų pažeidimus (įskaitant duomenų subjektų informavimą);
- tvarkyti skundus susijusius su asmens duomenų apsauga;
- proaktyviai identifikuoti ir komunikuoti rizikas susijusias su asmens duomenimis;
- peržiūrėti ir laiku atnaujinti su duomenų apsauga susijusią dokumentaciją;
- atlikti kontaktinio asmens vaidmenį duomenų subjektams;
- koordinuoti duomenų apsaugos mokymus;
- saugoti duomenų tvarkymo įrašų žurnalą.

Atitikties pareigūnas (antroji gynybos linija), kasdieninėje veikloje konsultuoja Valdybą atitikties klausimais, yra atskaitingas tiesiogiai Įmonės Valdybai.

Minimalų Atitikties pareigūno vykdomos veiklos aprašą sudaro:

- Teisinės aplinkos stebėseną ir pasikeitimų galimo poveikio Įmonės vykdomai veiklai įvertinimas;
- Atitikties rizikų valdymas (metinė atitikties rizikų analizė);
- Neatitikimų prevencija. Tipinę prevencinę veiklą sudaro atitinkamų vidinių politikų, gairių ir tvarkų paruošimas, mokymų Įmonės organams ir/ar darbuotojams vykdymas, kita sąmoningumo didinimo bei išsamaus tikrinimo veikla;
- Su atitiktimi teisės aktams susijusių patarimų teikimas Įmonės organams ir/ar darbuotojams;

- Atitinkamų stebėsenos mechanizmų, reikalingų užtikrinti atitikimą teisės aktams, įgyvendinimas (pvz., atitikties auditai);
- Atitikties incidentų nagrinėjimas.

Vidaus auditas (trečioji gynybos linija) – atskaitingas tiesiogiai Stebėtojų tarybai ir yra atsakingas už:

- Racionalų užtikrinimą, kad valdymas, rizikos valdymas ir kontrolės procesai, sukurti ir įdiegti vadovybės, būtų adekvatūs ir efektyvūs bei atitiktų verslo tikslus;
- Vidaus kontrolės sistemos ir kitų valdymo sistemos elementų adekvatumo ir efektyvumo įvertinimą;
- Rizikos vertinimu paremtą audito veiklos planavimą: auditų plano sukūrimą, įgyvendinimą ir priežiūrą;
- Konkrečių auditų planavimą, atlikimą ir ataskaitų apie pastebėtus trūkumus bei rekomendacijų teikimą;
- Vadovybės veiklos planų, kurie rengiami pagal audito pastabas ir siūlomus tobulinimus, stebėseną;
- Pagalbą vadovybei, teikiant konsultacijas rizikos valdymo ir vidaus kontrolės klausimais.

Vidaus audito funkcija detaliau aprašoma žemiau.

Investavimo komitetas yra kolegialus Compensa organas, kurį sudaro Compensa darbuotojai. Komitetas prižiūri investavimo veiklą ir teikia patarimus Valdybai investavimo klausimais.

Komiteto atsakomybės apima:

- Priimti investavimo sprendimus pagal turto valdytojo pasiūlymus;
- Teikti rekomendacijas ir nurodymus investavimo paslaugų tiekėjams;
- Siūlyti investavimo ir rizikos strategijos pakeitimus;
- Teikti pasiūlymus dėl leidžiamų turto klasių ir jų apibrėžimo;
- Teikti pasiūlymus dėl strateginio turto paskirstymo ir taktinių apribojimų;
- Teikti pasiūlymus dėl kredito reitingų ir koncentracijos limitų;
- Teikti pasiūlymus dėl turto ir įsipareigojimų atitikimo;
- Identifikuoti investicinės veiklos riziką ir teikti pasiūlymus dėl rizikos valdymo;
- Peržiūrėti atitiktį investavimo limitams ir investavimo veiklai;
- Kiti susiję klausimai.

Kainodaros ir draudimo rizikos komitetas priima sprendimus dėl masinių produktų kainodaros ir individualių draudimo rizikų prisiėmimo, kai limitai viršija draudimo rizikos vertintojams suteiktus limitus.

Išmokų komiteto tikslas yra priimti sprendimus žalų bylose dėl draudimo išmokos mokėjimo ar atsisakymo ją mokėti, draudimo išmokos mažinimo, taikos sutarčių pasirašymo, teismo sprendimų skundimo/neskundimo apeliacine ar kasacine tvarka, dėl būsimų mokėjimų žalos bylose, kuriose nepakanka Žalų departamentui suteiktų įgaliojimų. Taip pat Išmokų komitetas priima sprendimus dėl draudimo išmokų pagal įvykius, kurie pagal draudimo rūšies taisykles vienareikšmiškai negali būti priskirti prie draudžiamųjų/nedraudžiamųjų įvykių ir dėl ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ Žalų departamento vadovo, Generalinio direktoriaus, Latvijos ir Estijos filialų vadovų ir Žalų skyriaus vadovų visų rūšių žalų bylų.

Atlygio politika

Įmonėje yra patvirtinta atlygio politika, pagal kurią nustatoma bendra atlyginimo praktikų sukūrimo, įgyvendinimo ir priežiūros struktūra pagal Įmonės verslo ir rizikos valdymo strategiją, rizikos profilį, tikslus, rizikos valdymo praktiką, ilgalaikius interesus ir rezultatus. Įmonės Atlygio politika siekiama nustatyti tokią atlyginimo praktiką, pagal kurią nebūtų didelės rizikos Įmonei ir jos akcininkams bei nekiltų jokių veikslių, dėl kurių VIG Grupė ar Įmonė negalėtų išlaikyti adekvataus kapitalo. Be to, pagal Įmonės Atlygio politiką nustatoma, kad atlyginimo praktikos turi būti įtvirtinamos taip, kad būtų išvengta potencialaus interesų konflikto, ypač draudimo rizikos vertinimo, turto valdymo, rizikos valdymo, vidaus audito ir atitikties srityse bei su asmenimis, kurie kuria, patvirtina ir peržiūri atlyginimo politiką bei atlyginimo sutartis.

Pagal Atlygio politiką nurodoma, kad pagrindines pareigas užimantiems asmenims paprastai mokamas tik fiksuotas atlyginimas. Jeigu į atlyginimą įeina kintanti dalis, ji turėtų būti mokama pagal:

- a) individualius rezultatus (atsižvelgiant į atsakomybes valdant riziką, vidaus taisykles ir rizikos valdymo praktiką),
- b) skyriaus, kuriam priklauso darbuotojas, praktiką, atsižvelgiant į įnašą į Įmonės verslo strategijos įvykdymą, jos rizikos profilį ir tikslus,
- c) Įmonės ir/arba VIG bendrą darbą tam tikru laikotarpiu.

Kiekvienas asmuo įsipareigoja nesinaudoti jokiais asmeninio draudimo strategijomis ar atlyginimo bei su atsakomybėmis susijusiu draudimu, nes tai gali pakenkti rizikos valdymo strategijoms, integruotoms į atlyginimo sutartį.

Kintantis atlyginimas mokamas atsižvelgiant tik į finansinius kriterijus. Į Valdybos narių atlyginimą neįtraukiami jokie draudimo sutarčių pardavimo komisiniai. Atidėjimo laikotarpis Valdybos nariams paprastai trunka trejus metus. Stebėtojų tarybos nariams ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ nemoka jokio atlyginimo.

Pagrindinių rizikos valdymo funkcijas atliekančių asmenų (t. y. Vyriausiojo aktuario, Atitikties pareigūno, Vidaus auditoriaus, Rizikos valdytojo ir kitų, kurie turi didelę įtaką Įmonės rizikos profiliui) atlyginimą tvirtina Valdyba ir jį nurodo atitinkamo asmens darbo sutartyje.

Metiniai tikslai darbuotojams nustatomi bei jų įgyvendinimo vertinimas atliekamas pagal Įmonėje galiojančias metinio darbo atlikimo vertinimo procedūras. Darbuotojams sėkmingai pasiekus jiems nustatytus metinius tikslus, gali būti mokami priedai už nustatytų metinių tikslų pasiekimą. Apskaičiuoto metinio priedo mokėjimas darbuotojams atliekamas tik po to, kai atitinkami rezultatai pristatomi ir patvirtinami Įmonės Valdybos.

Svarbūs ataskaitinio laikotarpio sandoriai su akcininkais, Valdybos ir Stebėtojų tarybos nariais

Sandoriai su susijusiomis šalimis apima sandorius su ūkio subjektais, priklausantiems VIG grupei. Susijusių šalių nesumokėti likučiai yra tokie:

Straipsniai	2019 m.	2018 m.
Gautinos sumos iš susijusių įmonių už prisiimto ir atiduoto perdraudimo veiklą	1 010 887	460 154
Kitos iš susijusių įmonių gautinos sumos	72 643	96 160
Suteikta paskola	4 274 482	3 472 631
Palūkanos iš suteiktų paskolų	-	8 344
Iš viso	5 358 012	4 037 289

Įsipareigojimai susijusioms šalims

Straipsniai	2019 m.	2018 m.
Įsipareigojimai susijusioms įmonėms už prisiimto ir atiduoto perdraudimo veiklą	1 928 072	854 807
Įsipareigojimai susijusioms įmonėms už komisinį atlygį	1 345 832	1 153 888
Įsipareigojimai susijusioms įmonėms už žalų reguliavimo paslaugas	94 104	104 214
Kiti įsipareigojimai susijusioms įmonėms	529 924	373 640
Perdraudimo depozitas	18 306 226	22 406 147
Palūkanos už subordinuotuosius įsipareigojimus (akcininkas)	96 814	96 814
Subordinuotieji įsipareigojimai (akcininkas)	7 500 000	7 500 000
Iš viso	29 800 973	32 489 510

Sandoriai su susijusiomis šalimis

Iš perdraudimo veiklos	2 392 141	(8 254 259)
Žalų suregulavimo sąnaudos	(1 205 985)	(1 036 180)
Komisinių mokėjimai	(6 536 105)	(5 819 751)
Kiti sandoriai su susijusiomis įmonėmis	1 082 683	(585 748)
Gautos palūkanos	125 575	55 593
Suteiktos paskolos	847 761	3 000 000
Gauta subordinuotoji paskola	-	(4 000 000)
Subordinuotosios paskolos palūkanos	(391 986)	(180 425)
Iš viso	(3 663 939)	(16 820 769)

B.2 Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai

Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai nustatyti Įmonės Kompetencijos ir tinkamumo politikoje.

Kompetencijos reikalavimai

Vertinant asmens kompetenciją, iš esmės atsižvelgiama į jo išsilavinimą, į tai, ar išsilavinimas susijęs su Įmonės veikla, pareigomis, kurias užima ar užims vertinamas asmuo, aukštojo mokslo suteiktą kvalifikaciją, darbo patirties finansinėje rinkoje trukmę (šiuo atveju atsižvelgiama į verslo pobūdį, apimtį ir sudėtingumą bei atliktas funkcijas).

Be to, reikalaujama užtikinti, kad pagrindines funkcijas atliekantys asmenys visi kartu turėtų tinkamą kvalifikaciją, patirtį ir žinias bent jau šiose srityse:

- Draudimo ir finansinės rinkos;
- Priežiūros sistemos, rizikos ribojimo reikalavimų ir paslaugų teikimo reglamentų;
- Strateginio planavimo ir finansinės rinkos dalyvių verslo strategijų ar verslo planų supratimo ir įgyvendinimo;
- Rizikos valdymo (pagrindinių rizikų, su kuriomis susiduria finansinės rinkos dalyvis, nustatymas, įvertinimas, stebėjimas, kontrolė ir švelninimas, įskaitant įvertinto asmens atsakomybes);
- Verslo procesų efektyvumo įvertinimo, tinkamo valdymo užtikrinimo, numatymo ir kontrolės;
- Finansinės informacijos apie finansinės rinkos dalyvį suvokimo, galėjimo identifikuoti pagrindinius klausimus pagal tokią informaciją ir atitinkamų kontrolės ir kitų priemonių taikymo;
- Finansinės ir aktuarinės analizės;
- Teisinio pagrindo ir reikalavimų.

Valdybos narys ir Įmonės vadovas privalo turėti pakankamai patirties (atsižvelgiant į verslo srities, kurioje asmuo dirbo, pobūdį ir sudėtingumą, asmens funkcijas ir kompetencijas, galėjimą priimti sprendimus ir įsipareigojimus, darbe įgytas technines žinias, pavaldžių asmenų skaičių).

Iš Stebėtojų tarybos nario reikalaujama turėti pakankamai patirties, kad jis galėtų konstruktyviai ir drąsiai įvertinti Valdybos sprendimus bei tinkamai stebėti Valdybos darbą. Jis turi įrodyti, kad turi pakankamai techninių žinių, būtinų tam, kad galėtų pakankamai gerai suprasti Įmonės verslą ir riziką, su kuria susiduria Įmonė.

Tinkamumo reikalavimai

Asmuo laikomas tinkamu, t. y. asmens reputacija yra nepriekaištinga, jeigu nėra priešingą teiginį įrodančių argumentų ir priežasties abejoti asmens reputacija. Reputacija vertinama atsižvelgiant į visą aktualią informaciją, nepriklausomai nuo to, kurioje šalyje įvyko įvertinimui svarbūs įvykiai.

Vertinant asmens reputaciją, privaloma atsižvelgti į duomenis apie jo teistumą, jo atžvilgiu vykdomus tyrimus, administracines sankcijas, nebendradarbiavimo su priežiūros institucijom atvejus, atleidimus

iš pareigų, atsisakymus išduoti licencijas, leidimus, įgaliojimus, bankroto procedūras, civilinius ieškinius ir kreditorinių įsipareigojimų nevykdymus, kitas asmeniui taikytas sankcijas ir kitas reikšmingas aplinkybes.

Esant bet kuriam iš nurodytų veiksnių nėra vienareikšmiškai laikoma, kad vertinamas asmuo netenkina sąžiningumo ar patikimumo kriterijų.

Asmens reputacija nelaikoma nepriekaištinga, jei dėl asmens elgesio kyla abejonių dėl jo gebėjimo užtikrinti patikimą ir sąžiningą Įmonės valdymą.

Be to, asmuo nėra automatiškai laikomas tinkamos reputacijos, jei jis atitinka kriterijus, kurie nurodyti Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme.

Vertinimo procedūra nurodoma Kompetencijos ir tinkamumo politikoje.

Įmonėje už įvertinimą atsako Žmogiškųjų išteklių skyrius. Svarbiausias pareigas atliekančių asmenų tinkamumą privaloma patikrinti prieš pareigų užėmimą.

Be to, Įmonė pakartotinai įvertina pagrindines funkcijas atliekantį asmenį, siekdama įsitikinti, kad jis vis dar tinkamas eiti pareigas.

B.3 Rizikos valdymo sistema, įskaitant Savo rizikos ir mokumo įvertinimą

Rizikos valdymas Įmonėje yra organizuojamas pagal motininės bendrovės Vienna Insurance Group standartus, vietinius teisės aktus ir atitinka Mokumas II direktyvos reikalavimus pagal trijų gynybos linijų principą su aiškiai apibrėžtomis organizacine ir operacine struktūromis, atsakomybėmis ir rizikos valdymo procedūromis. Įmonė skatina rizikos kultūrą, kurioje kiekvienas darbuotojas jaučiasi atsakingas už rizikos valdymą kasdienėje veikloje, nedelsiant informuoja apie kylančias rizikas ir incidentus, supranta taikomų kontrolės procedūrų reikalingumą. Pagrindinis rizikos valdymo tikslas yra užtikrinti Įmonės tvarumą ir mokumą net mažiau palankiomis sąlygomis, garantuojant įsipareigojimų klientams bet kokiomis sąlygomis vykdymą.

Pagrindiniai rizikos valdymo dokumentai yra Rizikos strategija ir Rizikos politika.

Rizikos strategija apibūdina Įmonės prisiimamas rizikas, rizikos valdymo principus ir nustato minimalų 125 proc. mokumo rodiklį – jis naudojamas kaip papildoma mokumo apsauga, siekiant užtikrinti mokumą net mažiau palankiomis sąlygomis, ir yra pagrindinis Įmonės finansinio pajėgumo indikatorius. Praktiškai tai reiškia, kad tiek kasmetinio finansinio planavimo proceso metu, tiek vertinant pavienių verslo sprendimų galimą įtaką mokumui, vertinama ar Įmonės mokumo rodiklis nebus mažesnis negu 125%. Jei yra įvertinama, kad Įmonės mokumo rodiklis gali nukristi žemiau šios ribos – imamasi veiksmų dėl galimo kapitalo padidinimo arba mokumo kapitalo poreikio sumažinimo.

Rizikos strategijos tikslas yra suvokimo apie riziką integravimas į planavimo, verslo ir sprendimų priėmimo procesus, Įmonės tvarumo užtikrinimas išlaikant tinkamą mokumo atsargą ir efektyvaus rizikos valdymo Compensa užtikrinimas. Rizikos strategija įvertinama kiekvienais metais Savo rizikos ir mokumo vertinimo proceso metu (ORSA) ir, jei būtina, atnaujinama pagal ORSA rezultatus ir verslo strategiją.

Rizikos valdymo politikoje aprašoma Įmonės rizikos valdymo sistema ir pagrindiniai rizikos valdymo procesai bei apibrėžiamos rizikos kategorijos.

Pagrindiniai rizikos valdymo procesai, pavyzdžiui, Savo rizikos ir mokumo įvertinimas, rizikos inventorizavimas, vidaus kontrolės sistemos įvertinimas, kapitalo valdymas, likvidumo valdymas, duomenų kokybės valdymas, verslo tęstinumo planavimas, rizikos tolerancijos ribų stebėjimas ir operacinės rizikos incidentų analizė reglamentuojami atskirais dokumentais.

Bendras rizikos valdymo procesas apima šiuos žingsnius:

1. Rizikos identifikavimas
2. Rizikos apskaičiavimas
3. Rizikos analizė
4. Rizikos valdymo sprendimai ir vykdymas
5. Rizikos stebėjimas
6. Ataskaitų teikimas

Rizikos identifikavimas

Rizikos identifikavimas tai atspirties taškas rizikos vertinimo procese, kuris sudaro pagrindą tolesniems žingsniams. Rizikos identifikavimo tikslas yra nustatyti ir užregistruoti visus galimus rizikos šaltinius, kurie galėtų daryti įtaką efektyviam Compensa tikslų pasiekimui. Rizikos identifikavimo procesas atliekamas reguliariai kartą per metus. Jis apima esamų rizikų ir galimai pasikeitusių rizikos šaltinių peržiūrą, taip pat naujų rizikos šaltinių nustatymą ir dokumentavimą. Pagrindiniai rizikos identifikavimo procesai Įmonėje yra: vidaus kontrolės sistemos efektyvumo vertinimas (operacinės rizikos vertinimas) ir rizikos inventorizavimas (apima visas Įmonėje identifikuotas rizikas). Šių procesų metu sudaromas esminių Įmonės rizikų sąrašas su priskirtu rizikos savininku. Vidaus kontrolės sistemų vertinimo procesas apima visus Įmonės padalinius. Tuo atveju, jei yra identifikuojami galimi patobulinimai – sudaromas veiksmų planas, kuris kartu su vidaus kontrolių įvertinimo ataskaita yra pateikiamas Valdybai ir metų eigoje sekamas šio veiksmų plano vykdymas.

Rizikos identifikavimo procesas taip pat yra įtrauktas į kasdieninius verslo procesus ir sprendimus, turinčius įtakos Įmonės rizikos profiliui: naujų draudimo produktų kūrimas, investavimo sprendimai, nauji procesai ir t.t.

Rizikos apskaičiavimas

Kiekvienam rizikos tipui yra taikomi skirtingi vertinimo metodai.

Rizikos kategorijų vertinimas ir rizikos veiksnių nustatymas atliekamas pagal du skirtingus metodus:

- Kiekybinis metodas taikomas visoms rizikos kategorijoms, kurių statistinei analizei atlikti turima pakankamai istorinių duomenų, tokioms kaip: rinkos, kredito, draudimo rizikos ir t.t. Tai gali būti tiek mokumo kapitalo poreikis, tiek alternatyvūs rizikos matai (pvz., rizikos vertė (angl. „value-at-risk“), jautrumo ir scenarijų analizės rezultatai, rizikos rodikliai ir t.t.);
- Kokybinis metodas taikomas visoms rizikos kategorijoms, kurių tinkamai statistinei analizei atlikti nėra pakankamai istorinių duomenų, tokioms kaip: operacinė, strateginė, reputacinė rizikos. Galutinis ekspertinio vertinimo sprendimo matavimo rezultatas gali būti dažnio / galimo nuostolio įvertis arba įvertis kitos skalės pagrindu (pavyzdžiui rangų skalė „aukšta“, „vidutinė“, „žema“).

Rizikos analizė

Po kokybinio ar kiekybinio rizikos įvertinimo ir rizikos reikšmingumo nustatymo priimamas sprendimas dėl rizikos valdymo, t.y. yra sprendžiama, ar prisiimti riziką, ar mažinti riziką (pvz. pasinaudoti perdraudimu, pakeisti investavimo limitus), ar išvengti rizikos.

Rizikos valdymo sprendimas ir vykdymas

Vadovybės sprendimai, turintys didelės įtakos Įmonės rizikos profiliui, prieš vykdant yra vertinami dėl poveikio verslui ir Įmonės rizikai. Po to, kai priimami sprendimai dėl priimtąs rizikos valdymo, atsakingas skyrius ar subjektas sprendimus turi įgyvendinti tinkamai ir laiku.

Rizikos stebėjimas

Siekdama užtikrinti, kad būtų įgyvendinti įstatymais numatyti mokumo kapitalo reikalavimai ir tai, kad turimos nuosavos lėšos ir kapitalo poreikis atitiktų iš anksto apibrėžtas rizikos tolerancijos ribas, Įmonė sukūrė pajėgumo prisiimti riziką vertinimo koncepciją. Pajėgumas prisiimti riziką apibūdina Įmonės gebėjimą įsisavinti nuostolius, kuriuos sukėlė kilusi rizika, be iš karto pasireiškiančio pavojaus Įmonės mokumui.

Ketvirtinėje rizikos valdymo ataskaitoje, kurioje Valdybai yra pristatomi limitų stebėjimo rezultatai, taip pat yra atskleidžiami kitų rizikų matavimo rezultatai (rizikos vertė, jautrumo analizės rezultatai rinkos rizikai, skundų, operacinės rizikos incidentų skaičiaus ir nuostolio).

Jei yra nustatoma, kad mokumo koeficientas nesiekia Įmonėje nustatytos minimalios ribos, Valdyba per trumpą laiką turi sudaryti planą mokumo koeficiento padidinti iki atitinkamo lygio.

Ataskaitų teikimas

Pagrindiniai aprašytų rizikos valdymo procesų žingsniai atskleidžiami išsamiose ataskaitose. Pranešimai apie riziką apima reguliarias ataskaitas ir ad-hoc ataskaitas.

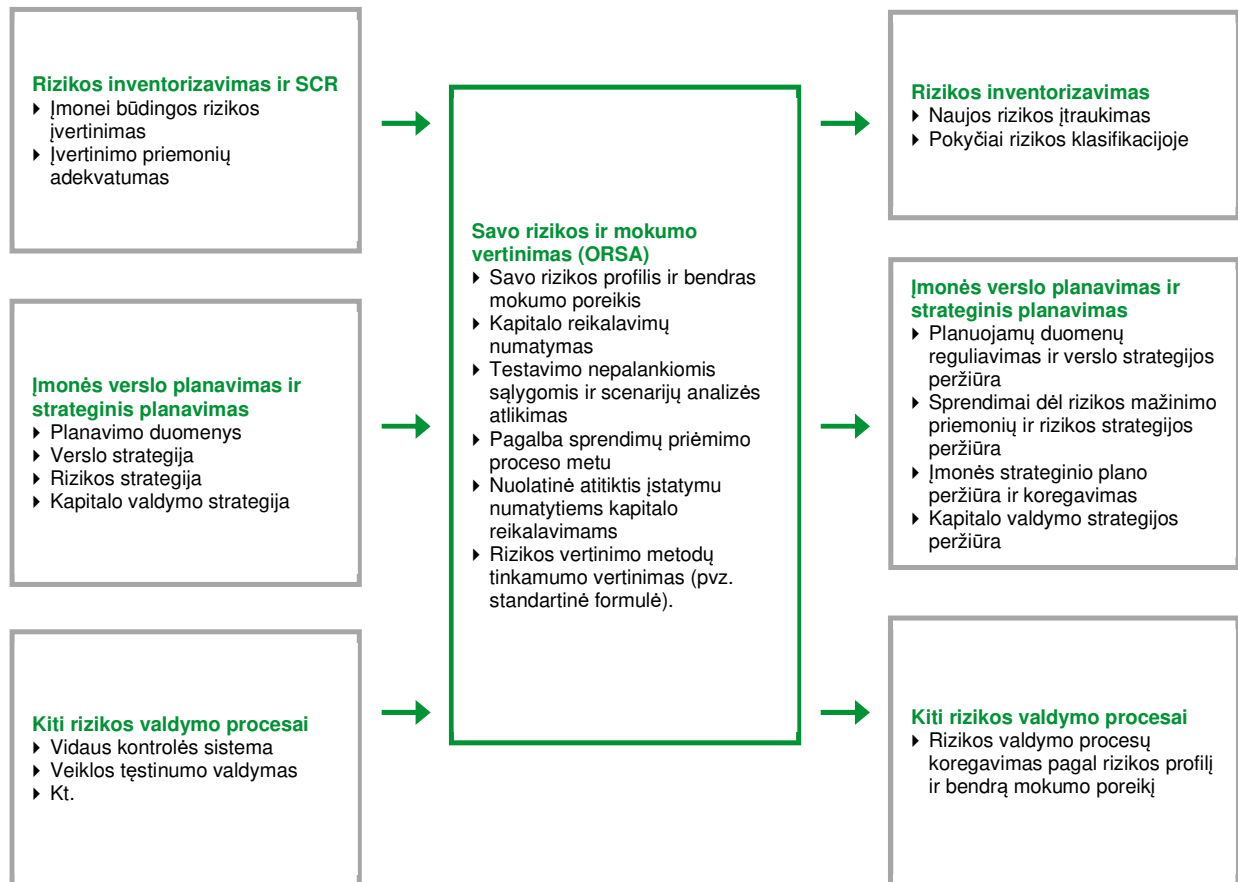
Rizikos valdytojas atsako už reguliarių informacijos pateikimą apie Įmonės rizikos situaciją Valdybai, kas apima:

- Mokumo kapitalo reikalavimo ir nuosavų lėšų apskaičiavimą;
- ORSA ataskaitos rezultatus;
- Rizikos inventorizavimo rezultatus;
- Vidaus kontrolės sistemos efektyvumo įvertinimo rezultatus;
- Ketvirtinę rizikos valdymo ataskaitą, kuri apima rizikos limitų ir rodiklių apžvalgą;
- Operacinės rizikos incidentų ataskaitą.

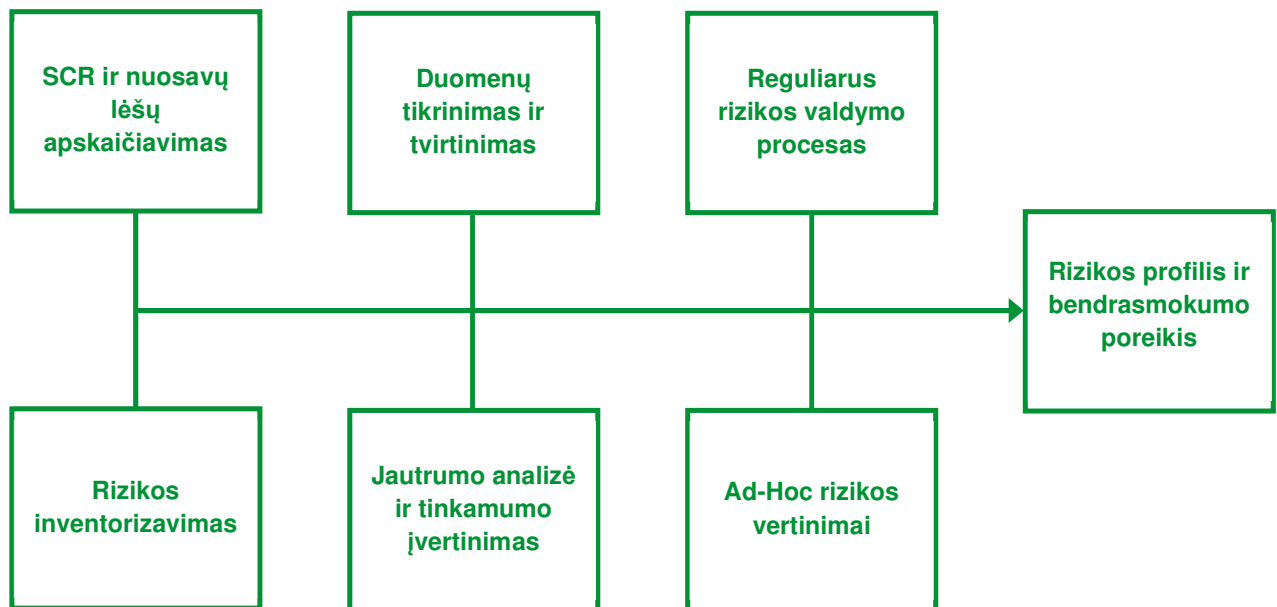
Savo rizikos ir mokumo įvertinimas (ORSA)

Savo rizikos ir mokumo įvertinimas (toliau – ORSA) yra procesų ir procedūrų, skirtų nustatyti, įvertinti, valdyti ir pranešti apie riziką atsižvelgiant į ateitį, kurią patiria ar gali patirti Įmonė, visuma, turimas priemonės rizikai suvaldyti ir nustatyti mokumo kapitalo poreikį, kurios yra būtinos užtikrinti, kad Įmonė visada vykdytų mokumo reikalavimus. ORSA yra pagrindinis Compensa Rizikos valdymo sistemos elementas. ORSA proceso metu, kelių rizikos valdymo procesų rezultatai yra lyginami ir analizuojami, tikrinami su ateities prognozėmis ir pranešami Valdybai bei priežiūros institucijai. Compensoje ORSA atliekama pagal direktyvos „Mokumas II“ reikalavimus kiekvienais metais ir ad-hoc, jei Įmonės rizikos profilis reikšmingai pasikeičia. Valdyba vadovauja ORSA procesui nustatant reikalavimus procesui, identifikuojant verslo strategijos rizikas, nustatant galimus nepalankius scenarijus, kritiškai vertinant rezultatus ir tvirtinant ORSA ataskaitą.

ORSA procesas yra tinkamai integruotas į Compensa rizikos valdymo sistemą ir remiasi rizikos valdymo proceso metu gautais rezultatais. Žemiau iliustruojamas ORSA ryšys su kitais Įmonės procesais.

Šioje schemoje vaizduojami elementai, kurie sudaro visą Įmonės rizikos profilį.

Be pagrindinio verslo plano scenarijaus, ORSA proceso metu atliekamas nepalankių sąlygų scenarijų vertinimas. Scenarijais įvertinamas ekonominių sąlygų, kurios būtų nepalankesnės nei numatyta verslo plane, poveikis. Šiuos scenarijus aptaria ir įvertina Valdyba bei pagrindinių skyrių vadovai, kurie atsižvelgia į sudėtingus, bet įmanomus verslo plėtros scenarijus. Kiti metodai, pavyzdžiui, jautrumo analizė ir atvirkštinis testavimas nepalankiomis sąlygomis, taikomi tam, kad būtų galima lengviau suvokti įmonės galimybes atsilaikyti nepalankaus verslo vystymosi atveju. Atvirkštinis testavimas nepalankiomis sąlygomis atliekamas siekiant nustatyti vienintelio rizikos veiksnio, kuris potencialiai galėtų kelti grėsmę įmonės mokumui, poveikį. Jautrumo analizė atliekama siekiant nustatyti vienintelio rizikos veiksnio pokyčio poveikį įmonės mokumui.

Įmonė 2019 metų ORSA proceso metu įvertino šiuos scenarijus:

- 1) Padidėjusių žalių scenarijus (dėl blogesnės, nei tikėtasi, žiemos);
- 2) Finansų krizės scenarijus (kuri darytų įtaką ne tik finansiniam turtui, bet ir draudėjų elgesiui);
- 3) Kainų karas draudimo rinkoje;
- 4) PVM pritaikymas draudimo verslui;
- 5) Atidėtas susijungimas su „Seesam“.

Papildomai buvo atlikta jautrumo analizė neto uždirbtų draudimo įmokų, įvykusių žalių ir numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio padidėjimo / sumažėjimo.

Buvo įvertinta, kad didžiausią įtaką turi Finansų krizės scenarijus, o didžiausias jautrumas yra numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio pokyčiui, tačiau visais atvejais įmonė išlieka moki.

Ataskaitų teikimas

ORSA prielaidos, skaičiavimo metodai, rezultatai ir išvados pateikiamos ORSA ataskaitoje. Compensa ORSA ataskaita laikoma „metų pabaigos ataskaita“, pagal kurią Vadovybė vertina bendrą per metus priimtų sprendimų įtaką bei suteikia labiau strateginį, į ateitį nukreiptą požiūrį apie ateities rizikas ir kapitalo poreikius.

B.4 Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolės sistema yra viena svarbiausių Compensa rizikos valdymo dalis ir pagrindinis elementas, integruotas į veiklos ir organizacinę struktūrą bei aprašytas Vidaus kontrolės politikoje, kuri apibrėžia vidaus kontrolės sistemos pagrindus ir nurodo kiekvieno organizacinės struktūros lygmens atsakomybes ir pareigas.

Kontrolė apibrėžiama kaip speciali priemonė, užtikrinanti Įmonės atitiktą teisiniams reikalavimams ir vidaus procedūroms, kuri taip pat užtikrina veiksmų efektyvumą ir veiksmingumą, užtikrina finansinės ir ne finansinės informacijos prieinamumą ir patikimumą bei padeda Įmonei išvengti nuostolių, sukeltų dėl aplaidumo, klaidų jos pačios personalo arba trečiųjų šalių, sukeltų ar dėl išorės veiksmų kylančių tyčinių veiksmų, kurie galėtų neigiamai paveikti verslą. Atsakomybės vidaus kontrolės sistemoje apima visus organizacinės struktūros lygmenis ir viską nuo kasdinių veiksmų iki vidaus kontrolės sistemos vertinimo.

Vidaus kontrolės sistema apima kiekvieno organizacinio lygmens administravimą, apskaitą, kontrolę ir ataskaitų teikimo procedūras. Pilnas vidaus kontrolės sistemos efektyvumo vertinimas atliekamas bent kartą per metus.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami įvairių Compensa taikomų kontrolių pavyzdžiai.

Kontrolės strategija	Aprašymas	Pavyzdys
Prieigos kontrolė	Prieigos kontrolė padeda išvengti neįgalotų asmenų patekimo į direktorijas, kur laikoma konfidenciali informacija, taip užtikrinant informacijos saugumą.	Asmens identifikavimas Priėjimo teisių suteikimas vartotojui Identifikavimo ir įgaliojimo mechanizmai Slaptažodžiai Pokyčių kontrolė
Įgaliojimas	Ši kontrolė remiasi pareigų ir įgaliojimų atskyrimu. Tokios funkcijos kaip sandorių sudarymas ir jų patvirtinimas neturėtų būti atliekamos viename skyriuje.	Mokėjimų įgaliojimai Užduočių atskyrimas tarp Pardavimo ir Draudimo rizikos departamentų Užduočių atskyrimas tarp Žalų ir Draudimo rizikos departamentų
Biudžeto kūrimas / planavimas	Ši kontrolė remiasi planavimo procesu ateities laikotarpiui ir prognozuojamų skaičių palyginimu su realias duomenimis.	Atliktų darbų vertinimas Investavimo rezultatų peržiūra
Veiklos tęstinumo valdymas	Veiklos tęstinumo planai užtikrina tęstinę veiklą nepalankiomis sąlygomis.	Duomenų kopijos ir atkūrimo procedūros Veiklos tęstinumo planai
Išorinė komunikacija	Išorinės komunikacijos standartai užtikrina sklandžią Įmonės ir trečiųjų šalių komunikaciją.	Išorinė komunikacijos politika Skundų valdymas
Draudimas	Tam tikrų įvykių, kurie gali sukelti žalos, draudimas.	Atitinkamų draudimo paslaugų įsigijimas
Valdymo apžvalga	Apžvelgiamas projektų statusas ir resursų paskirstymas.	Finansinių ataskaitų apžvalga Vidaus procesų apžvalga
Atsargų laikymas	Reguliariai tikrinamos atsargos ir jų tiekimo kokybė.	Biuro reikmenų atsargos
Politikos ir procedūros	Ši kontrolė paremta aiškiai apibrėžtomis, dokumentuotomis ir patvirtintomis politikomis, kurios užtikrina tinkamą vadovybės nurodymų vykdymą.	Apskaitos taisyklės Standartizuotas produkto patvirtinimo procesas

Projektų valdymas	Šia kontrole užtikrinami valdomų projektų standartai.	Žinių valdymas Biudžeto kūrimas, planavimas ir ataskaitų teikimas
Suderinimas	Apdoroti duomenys peržiūrimi ir patikrinamas jų tikslumas bei išbaigtumas lyginant su šaltinio duomenis.	Skirtingų duomenų rinkinių palyginimas Įmokų ir komisinių palyginimas Sumų patikrinimas, privalomų duomenų laukų ir bendro tikėtimumo patikrinimas excel bylose
Sistemos konfigūravimas	Sistemos konfigūracija padeda apsaugoti procesus nuo netinkamo vykdymo.	Tolerancijos limitai Saugumo patikrinimai Griežtos testavimo procedūros Pokyčių valdymas: visi konfigūracijos pakeitimai privalo būti atliekami įgalioto asmens, dokumentuoti, patikrinti ir patvirtinti.
Apmokymai	Mokymuose darbuotojams suteikiama pakankamai žinių, kurios būtinos atlikti tam tikras užduotis.	Individualūs mokymai Grupiniai mokymai

B.5 Vidaus audito funkcija

Vidaus audito funkcija (VA) įsteigta Įmonės Stebėtojų tarybos, siekiant nepriklausomai vertinti Įmonės vidaus kontrolės sistemą ir visų kitų valdymo sistemos elementų funkcionavimą ir veiksmingumą. Šių vertinimų tikslas yra:

- Padėti Stebėtojų tarybai vykdyti priežiūros funkciją;
- Padėti Įmonės darbuotojams ir vadovybei efektyviai vykdyti savo pareigas ir įsipareigojimus.

Šiam tikslui VA jiems pateikia analizes, įvertinimus ir rekomendacijas dėl peržiūros veiklos.

VA savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais profesinės praktikos standartais vidaus auditui bei Etikos kodeksu, Įmonės Stebėtojų tarybos patvirtinta Vidaus audito politika ir kitais VA veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

VA atlieka šias užduotis:

- Atsižvelgiant į rizikos vertinimo rezultatus, planuoja auditus: rengia bei įgyvendina auditų planą, kuris apima audito užduotis ateinantiems 3 metams, atsižvelgiant į visas Įmonės veiklos sritis ir valdymo sistemą;
- Nustatydamas prioritetus, remiasi rizika pagrįstu vertinimu;
- Planuoja konkrečius audito projektus, juos įgyvendina ir teikia ataskaitas bei rekomendacijas Įmonės vadovybei;
- Stebi ir teikia ataskaitas Įmonės Stebėtojų tarybai apie vadovybės veiksmų plano įgyvendinimą, kuris yra sudaromas atsižvelgiant į audito išvadas bei rekomendacijas;

- Padeda Įmonės vadovybei teikdama konsultacijas dėl rizikos valdymo, vidaus kontrolės ir jos vystymo.

Kai būtina, VA funkcijas atliekantys darbuotojai gali vykdyti auditą, kuris nėra įtrauktas į audito planą. Stebėtojų taryba turi teisę prašyti audito funkciją atliekančių darbuotojų pateikti nuomonę, ar padėti įgyvendinti kitas specifines užduotis, kurios nėra įtrauktos į VA veiklos planą.

Savo darbą VA įprastai atlieka nuosavais resursais, bet jeigu būtina, gali būti pasitelktas partneris iš išorės (paslaugų tiekėjas). Tokio partnerio veiklą prižiūri VA. Sprendimą bendradarbiauti su partneriais priima Stebėtojų taryba pagal VA patarimus ir paaiškinimus dėl tokių paslaugų poreikio.

Papildomai vidaus audito veiklą gali atlikti Grupės VA funkcija. Grupės VA taip pat gali atlikti Įmonės VA veiklos vertinimą.

Du kartus per metus, o jeigu reikia ir dažniau, VA teikia ataskaitas Stebėtojų tarybai apie savo pastabas ir rekomendacijas bei vadovybės priimtų sprendimų ir priemonių įgyvendinimo progresą.

VA nepriklausomumo ir objektyvumo užtikrinimas

VA yra nepriklausoma nuo kitų Įmonės funkcijų. Asmenys, kurie atlieka vidaus audito funkcijas, neprisiima atsakomybės už jokią kitą funkciją.

VA yra atskaitinga Stebėtojų tarybai ir teikia ataskaitas tiesiogiai Stebėtojų tarybai. Tai apima ir VA finansinius biudžetus bei personalo klausimus, siekiant užtikrinti VA funkcijas vykdančių darbuotojų nepriklausomybę tam, kad jų pateiktos išvados, rekomendacijos ir nuomonės išliktų objektyvios.

B.6 Aktuarinė funkcija

Už aktuarinės funkcijos įgyvendinimą Įmonėje atsakingas vyriausiasis aktuaras. Šis asmuo paskirtas Įmonės valdybos ir turi atitikti Įmonės nustatytus Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimus (įskaitant darbo patirties, žinių ir reputacijos reikalavimus). Vykdyti aktuarinę funkciją jam padeda Aktuarų departamento darbuotojai.

Aktuarinė funkcija įgyvendinama pagal „Mokumas II“ direktyvą, Deleguotąjį aktą ir kitus reglamentus, taikomus vietos įstatymus, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos gaires, kitus taikomus reglamentus bei Įmonės dokumentus, Įmonės ir VIG Grupės vidaus reglamentus bei darbo instrukcijas.

Pagrindinės aktuarinę funkciją atliekančio asmens užduotys ir įpareigojimai:

- Techninių atidėjinių apskaičiavimo koordinavimas, įskaitant metodikų, taikomų modelių ir prielaidų tinkamumo nustatymą, rizikos grupių atskyrimą, duomenų, naudojamų techninių atidėjinių apskaičiavimui, tinkamumą ir kokybę, tinkamų aproksimacijos metodų užtikrinimą, kai duomenų nepakanka arba jie yra prastos kokybės;

- Metodikų, kurios naudojamos techninių atidėjinių tinkamumo įvertinimui, kūrimas, įskaitant testavimą lyginant su buvusiais patirtimi, neapibrėžtumo, susijusio su techniniais atidėjimais, įvertinimą ir techninių atidėjinių esminių skirtumų paaiškinimą lyginant su skirtingais metais (kai skirtumai kilo dėl išorinių ar vidaus veiksnių);
- Nuomonės apie draudimo rizikos vertinimo ir perdraudimo politiką pateikimas, įskaitant sąryšius tarp perdraudimo politikos, draudimo rizikos vertinimo politikos ir techninių atidėjinių bei draudimo rizikos vertinimo politikos atitikimą produkto kainodarai;
- Nuomonės apie pagrindinius rizikos veiksnius, turinčius įtakos verslui ateinančiais laikotarpiais, pateikimas, įskaitant galimą poveikį būsimam pelningumui, pavyzdžiui, infliacija, teisinė rizika ar rinkos aplinkos pasikeitimai;
- Dalyvavimas Rizikos valdymo sistemos plėtroje, įskaitant aktuarinių komponentų apskaičiavimą mokumo kapitalo reikalavimams, dalyvavimą ORSA ir rizikos analizėje;
- Metinės ataskaitos, kurioje pateikiama tinkamai pagrįsta techninių atidėjinių apskaičiavimo adekvatumo ir patikimumo analizė, informacija apie šaltinius ir neapibrėžtumo laipsnį, susijusius su techninių atidėjinių apskaičiavimu, pateikimas administraciniam, valdymo ir stebėjimo organui.

B.7 Veiklos ranga

Tam tikrų funkcijų ar veiklos perdavimo išorės paslaugų teikėjams procesą ir reikalavimus Įmonėje reguliuoja Veiklos rangos politika. Šie reikalavimai taikomi visiems paslaugų teikėjams nepriklausomai nuo to, ar jie priklauso „Vienna Insurance Group“ įmonių grupei ar ne. Veiklos rangos politika apibrėžia veiksmus, kurių būtina imtis, kad funkcijų ar veiklos perdavimas išorės paslaugų teikėjams atitiktų teisinio reguliavimo principus. Siekiama užtikrinti, kad Įmonė perduodama išorės paslaugų teikėjui funkcijas arba bet kokią draudimo ar perdraudimo veiklą ir toliau liktų visiškai atsakinga už savo įsipareigojimų vykdymą. Ypatingas dėmesys skiriamas į esminių arba svarbių funkcijų arba veiklos vykdymą pasitelkus užsakomąsias paslaugas. Veiklos rangos politika apibrėžia kriterijus ir specialius reikalavimus taikomus esmines arba svarbias funkcijas arba veiklos vykdymą perduodant išorės paslaugų teikėjams. Pagal politiką, pagrindinių funkcijų perdavimas išorės paslaugų teikėjams visuomet laikomas esminių arba svarbių funkcijų arba veiklos perdavimu. Kiekvieną kartą išorės paslaugų teikėjams perduodant esmines arba svarbias funkcijas arba veiklą, Įmonėje paskiriamas už perdavimą atsakingas asmuo, kuris šiuo klausimu bendrauja tiesiogiai su Įmonės valdyba. Veiklos rangos politikoje nustatyti veiksmai, kuriuos už funkcijų arba veiklos perdavimą atsakingas asmuo turi atlikti prieš pasirašant paslaugų teikimo sutartį (detalizuojamos perduodamų funkcijų arba veiklos įvertinimo, paslaugų teikėjo parinkimo, paslaugų teikėjo tinkamumo tikrinimo procedūros). Nustatyti išsamūs reikalavimai, kurie turi būti įtvirtinti paslaugų teikimo sutartyje. Po paslaugų teikimo sutarties pasirašymo

pagal Veiklos rangos politiką užtikrinimas tinkamas rizikos valdymas ir nuolatinė priežiūra bei dokumentavimas. Taip pat aprašomas pranešimų priežiūros institucijai teikimas ir reguliarių bei *ad hoc* ataskaitų teikimas VIG atitikties vadovybei.

B.8 Kita

Kitos reikšmingos informacijos apie valdymo sistemą identifikuota nebuvo.

C. Rizikos profilis

Rizika suprantama kaip galimybė nepasiekti aiškiai apibrėžtų arba netiesiogiai siekiamų rezultatų. Rizika, galinti turėti reikšmingą neigiamą poveikį finansinei būklei, veiklai arba pinigų srautams, laikoma esmine, kai viršija 2,5 proc. Įmonės nuosavų lėšų.

Pagrindinė Įmonės rizika yra draudimo rizika, kurią, Įmonės vertinimu, tinkamai įvertina standartinė formulė.

Visa rizika skirstoma į dešimt rizikos kategorijų ir manoma, kad šios rizikos kategorijos yra baigtinės bei apima visus įmanomus rizikos šaltinius. Pagrindinės rizikos kategorijos yra šios:

- **Ne gyvybės rizika** – rizika, kylanti iš draudimo ir perdraudimo įsipareigojimų, susijusių su ne gyvybės draudimo sutartimis, dėl neteisingų kainodaros ir rezervavimo prielaidų.
- **Sveikatos rizika** – rizika, kylanti iš sveikatos draudimui būdingų įsipareigojimų, dėl neteisingų kainodaros ir rezervavimo prielaidų.
- **Gyvybės rizika** – rizika, kylanti iš anuitetinių įsipareigojimų Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo atveju, dėl neteisingų rezervavimo prielaidų.
- **Rinkos rizika** – rizika, kylanti dėl finansinių instrumentų kainų svyravimų. Rizika nustatoma pagal finansinių kintamųjų (akcijų kainų, palūkanų normų, turto kainų, valiutų keitimo ir t. t.) pokyčius.
- **Nematerialaus turto rizika** – nematerialaus turto praradimo arba vertės sumažėjimo rizika.
- **Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika** – turto ir finansinių instrumentų praradimo ar vertės sumažėjimo rizika dvylikos mėnesių laikotarpyje, galinti kilti dėl netikėto sandorio šalies ar draudimo įmonės skolininkų įsipareigojimų nevykdymo arba jų kreditingumo sumažėjimo.
- **Operacinė rizika** – rizika, kylanti dėl nepakankamų ar neteisingų vidaus procesų, personalo ar sistemų arba išorinių įvykių. Operacinė rizika apima teisinę riziką, kibernetinę riziką, bet neapima strateginės rizikos ir reputacinės rizikos.
- **Likvidumo rizika** – rizika, kad draudimo įmonė laiku ir be papildomų išlaidų negalės surasti finansinių resursų įvykdyti trumpalaikius ir ilgalaikius įsipareigojimus.
- **Reputacinė rizika** tai galimos neigiamos įtakos veiklai rizika, kylanti dėl žalos reputacijai. Reputacinė rizika apima tvarumo riziką.

- **Strateginė rizika** apibrėžiama kaip neigiama įtaka verslui, kylanti dėl neteisingų verslo sprendimų ar investavimo, netinkamos komunikacijos ir tikslų įgyvendinimo, ar neadekvataus resursų pritaikymo dėl ekonominės ar verslo plėtros pasikeitimų.

Pagrindinėms rizikos kategorijoms įmonė apibrėžė pagrindinius rizikos rodiklius, kurie yra reguliariai stebimi. Šioms rizikos kategorijoms taikomi rizikos valdymo principai yra aprašyti žemiau.

Įmonė nustatė, kad standartinė formulė gerai atspindi įmonės rizikos profilį.

C.1 Draudimo veiklos rizika

Draudimo veiklos rizika apima ne gyvybės, gyvybės ir sveikatos rizikas ir sudaro didžiausią dalį mokumo kapitalo poreikio (žr. skyrių E.2).

Draudimo rizikų valdymas yra užtikrinamas atliekant rizikų vertinimą vadovaujantis Rizikos vertinimo politika. Rizikos vertinimo politika numato, jog kiekvienas draudimo produktas privalo turėti metodiką ir taisykles, numatančias rizikos valdymo įrankius bei Portfelio strategiją.

Portfelio strategija numato konkretaus draudimo produkto siekiamus finansinius rezultatus, portfelio struktūrą ir rizikos apetitą naudojant keturių spalvų skalę: „Žalia“, „Geltona“, „Raudona“ ir „Juoda“. Žalia spalva identifikuoja mažiausios rizikos kategorijos segmentą, juoda – didžiausios. Kiekvienos rizikos kategorijos draudimo apimtys identifikuojamos kas ketvirtį. Jeigu faktinės didesnės rizikos kategorijos apimtys viršija strategijoje numatytas tikslines apimtis, imamasi papildomų veiksmų arba pagal situaciją peržiūrima strategija pakeičiant rizikos apetitą. Portfelio strategija yra peržiūrima kasmet.

Pagrindiniai Įmonės platinami draudimo produktai ir jų rizikų valdymo būdai.

Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas (TPVCAD)

Tai yra privalomojo draudimo rūšis, skirta ginti trečiųjų šalių interesus, kuriuos jos patiria kelių eismo įvykių metu. Ši draudimo rūšis yra reguliuojama Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymų.

Draudimo įmokos TPVCA draudimui yra nustatomos individualiai kiekvienam klientui naudojant tiek individualius asmens, tiek individualius transporto priemonės rizikos kriterijus.

Dauguma TPVCA padaromų nuostolių yra žala turtui bei vienkartinės išmokos žalos asmeniui atveju, padengiant gydymo išlaidas bei negautas pajamas dėl nedarbingumo. Be to, pasikeitus įstatymams, išmokos už moralinę žalą nuostoliai turi didesnę įtaką rezultatams.

TPVCA draudimo rūšis yra laikoma ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Kitas transporto priemonių draudimas (KASKO)

Ši draudimo rūšis dengia nuostolius, patiriamus dėl transporto priemonės sugadinimo, sunaikinimo, vagystės ar plėšimo. Kartu su šia draudimo rūšimi gali būti parduodamos kitos draudimo paslaugos. Pavyzdžiui, produkto paketas gali įtraukti pagalbos kelyje paslaugą.

Didžiausi nuostoliai patiriami visiško transporto priemonės sunaikinimo arba vagystės atvejais. Tačiau šie įvykiai nėra dažni.

Draudimo įmokos nustatomos vadovaujantis esančiomis draudimo įmokų nustatymo metodikomis.

Žala dažniausiai identifikuojamai nedelsiant ir sureguliuojama per trumpą periodą. KASKO draudimo rūšis yra laikoma trumpai besitęsiančio pobūdžio, priešingai nei ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui (Turto draudimas)

Turto draudimo rūšis dengia nuostolius, kylančius dėl gaisro, sprogdimo, gamtinių jėgų, skysčių ištekėjimo, garo prasiveržimo, trečiųjų asmenų nusikalstamos veikos (vagystės, apiplėšimo) ar avarijos.

Dauguma komercinio turto rizikų vertinimų apima unikalią rizikos lokacijos, vykdomos veiklos ir saugumo priemonių kombinaciją. Įmokos apskaičiavimas vadovaujantis šiais faktoriais yra subjektyvus ir gana rizikingas.

Draudimo rizikos valdymas pirmiausia pasireiškia per naudojamą kainodarą, individualų rizikos įvertinimą pagal tarptautinius standartus, produkto apsaugos apimtį, rizikų selekciją bei perdraudimą.

Žala dažniausiai identifikuojama nedelsiant ir sureguliuojama per trumpą periodą. Turto draudimo rūšis yra laikoma trumpai besitęsiančio pobūdžio, priešingai nei ilgai besitęsiančio pobūdžio, kur galutinis žalos dydis paaiškėja po ilgo termino.

Draudimo rizikų koncentracija

Rizikos koncentracija yra visų rizikų koncentracija pagal vieną draudimo sutartį, verslo sektorių ar geografinį regioną su potencialia materialine žala, kuri nėra dengiama pagal kitą draudimo rūšį.

Įmonė rizikos koncentraciją kontroliuoja šiais būdais:

- Taikant rizikos koncentracijos limitus pagal konkrečius klientus ar draudimo objektus.
- Atsiradusi rizika yra valdoma naudojant perdraudimą.
- Potenciali katastrofinių įvykių įtaka. Egzistuoja potenciali gamtinių ar žmogaus sukeltų katastrofų, galinčių sukelti didžiulius nuostolius, rizika, kurią Įmonė turi įsivertinti ir kuri yra įtraukiama į rizikos vertinimo metodikas. Dažniausiai pasitaikančios gamtinės katastrofos yra audra, uraganas ir potvynis.

Žalų departamento veiklą reglamentuoja Įmonės Valdybos patvirtinta Žalų administravimo politika, Žalų administravimo tvarka bei jos priedai ir ją lydintys/papildančios tvarkos, metodikos ir procedūros. Nuo Žalų departamento veiklos yra neatsiejama ir Žalų departamento veiklos kontrolių tvarka, numatanti pagrindines nuolatinės ir periodinės kontroles, kuriomis turi būti užtikrinamas tinkamas, sklandus, savalaikiškas ir teisingas žalų administravimo procesas, atitinkantis Įmonės politiką, tikslus bei uždavinius ir aprašytus tvarkose ir metodikose veiksmus.

Pabrėžtina, kad Žalų departamente pakankamai daug dėmesio yra skirta rezervavimo proceso aprašymui Žalų administravimo tvarkoje, kurioje yra nurodyta kokiomis tvarkomis ir kokiais principais vadovaujantis yra suteikiami rezervo keitimo limitai Žalų departamento darbuotojams, kaip yra priskiriamas pirminis rezervas. Taip pat, siekiant užtikrinti kuo didesnę rezervų tikslumą ir savalaikiškumą, yra aprašyti atskiri rezervavimo atvejai: rezervo dydis priėmus sprendimą, rezervo dydis partnerių administruojamose žalose, rezervo dydis teisminėse ir mokamose anuiteto būdu žalų bylose.

C.2 Rinkos rizika

Investuodama į pinigus ir depozitus, vertybinius popierius (obligacijas, akcijas, investicijų fondus ir t. t.), paskolas, nekilnojamąjį turtą ir dalyvavimą, Įmonė neišvengiamai susiduria su įvairia rizika. Rinkos rizika valdoma pasirenkant konservatyvią investavimo strategiją ir nustatant investavimo limitus pagal turto klases, reitingus, valiutas, koncentraciją, trukmę, regionus ir t. t., taip pat atsižvelgiama į draudimo įsipareigojimų charakteristiką, rizikos apetitą ir siekiamą grąžą, kad būtų užtikrintas pakankamas diversifikavimas. Įmonės investavimo strategija yra konservatyvi ir reguliariai peržiūrima.

Pagrindinis investavimo proceso tikslas yra pasiekti suplanuotą investavimo rezultatai laikantis subalansuoto rizikos-gražos profilio ir atsižvelgiant į rizikos valdymo nurodytus apribojimus.

Atsižvelgdama į Valdybos nutarimus, Įmonė investuoja tik į tokį turtą, kuriam galima nustatyti, apskaičiuoti, stebėti, valdyti ir kontroliuoti susijusią riziką, taip užtikrindama apdairaus asmens principą. Strateginis turto paskirstymas yra patvirtinamas Valdybos pagal Investavimo komiteto pateiktą pasiūlymą. Taktinį paskirstymą ir individualius sandorius vykdo investicijų valdytojas po to, kai juos patvirtina Investavimo komitetas.

Fiksuotų pajamų investicijoms (obligacijų ir paskolų) sudarant didžiausią portfelio dalį, investicinis portfelis leidžia užtikrinti stabilią numatomą gražą ir mažesnius svyravimus. Palūkanų normos rizika sudaro didžiąją dalį rinkos rizikos.

Didžiausią investicinio portfelio dalį sudaro Lietuvos vyriausybės obligacijos.

Sandorio šalis	2019 m.	2018 m.
Nordea Kredit (AAA)	388 044	550 072
Realkredit Danmark A/S (AAA)	656 491	1 169 655
BRF kredit (AAA)	658 122	822 574
Nykredit Real (AAA)	1 231 151	
Nykredit (AAA)	684 241	984 801
BNG Bank (AAA)	781 671	743 125
Italijos Respublika (BBB)	962 438	-
BNP Paribas (A-)	314 211	-
Goldman Sachs Group Inc. (BBB)	473 816	-
Air Baltic Corporation (BB-)	509 661	-
Johnson & Johnson (AAA)	769 595	720 327
Austrijos Respublika (AA+)	530 299	497 001
Šiaurės Reinas-Vestfalija (AA+)	1 068 450	1 004 291
SNFC Reseau EPIC (AA)	1 062 071	1 024 543
Cooperatieve Rabobank (AA-)	511 581	493 694
Shell International Finance BV (AA-)	526 148	491 081
Westpac Banking (AA-)	524 612	490 782
Erste bank Cash (A)	9 814	4 638 507
Latvijos Respublika (A-)	4 442 654	3 962 574
Ispanijos Karalystė (A-)	1 659 366	1 499 333
Lenkijos Respublika (A-)	-	1 478 738
Bank Gospodarstwa Krajowego (A-)	547 358	489 492
Lietuvos Respublika (A-)	41 818 481	28 486 224
Lietuvos Energija UAB (BBB+)	835 830	771 458
Luminor bank AS Estonia (BBB)	912 288	397 366
Portugalijos Respublika (BBB-)	-	1 007 207
Paskolos (nereitinguota)	4 274 482	3 480 975
Pinigai ir depozitai	5 159 306	3 504 460
VIG fondų akcijos	3 183 904	1 176 880
Kredito rizika	74 496 085	59 885 160

Rizikos įvertinimui naudojamas ne tik mokumo kapitalo poreikis, bet ir nustatyti rizikos rodikliai.

C.3 Kredito rizika

Kredito rizika atspindi nuostolius, kurie kyla tada, kai sandorio šalys arba skolininkai nevykdo savo įsipareigojimų, arba kai sumažėja jų kreditingumas. Rizika valdoma nustatant limitus pagal sandorio

šalių reitingus ir ribojant riziką tenkančią vienai sandorio šaliai; perdraudimo atveju, apibrėžiami perdraudiko pasirinkimo kriterijai, kurių laikomasi, o gautinų sumų atveju, taikomas efektyvus skolų išieškojimas ir draudimo sutarčių nutraukimo procesas.

C.4 Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra rizika, kad Įmonė laiku ir be papildomų išlaidų negalės surasti finansinių resursų įvykdyti trumpalaikius ir ilgalaikius įsipareigojimus. Rizika valdoma pagal Likvidumo valdymo politiką, atitinkamai analizuojant likvidumo poreikius ir derinant investavimo limitus, kad visada būtų užtikrinta pakankama likvidaus turto suma ir pinigų likutis. Finansų departamentas atsako už likvidumo rizikos valdymą, kas apima likvidumo poreikių nustatymą, gaunamų ir išeinančių pinigų srautus ir jų neatitikimo lygio stebėjimą tiek iš turto, tiek iš įsipareigojimų pusės, rezervo nenumatytiems atvejams sukūrimą, išlaikant pakankamą kiekį likvidžių finansinių priemonių, kurias galima parduoti per trumpą laiką, ir atsarginių likvidumo valdymo planų sukūrimą. Pinigų srautų prognozę kiekvieną mėnesį atlieka Finansų departamentas.

Investavimo ir rizikos politikoje nurodyti investavimo limitai nustatyti pagal įsipareigojimų likvidumo struktūrą ir pinigų poreikį visoje Įmonės veikloje.

Žemiau pateikiamas Įmonės finansinio turto, techninių atidėjinių (IFRS) ir finansinių įsipareigojimų išskaidymas pagal jų likusius terminus 2019 metų gruodžio 31 dieną:

Sutartiniai nediskontuoti pinigų srautai					
Straipsniai	Terminas nefiksuotas, iki 12 mėn.	1–5 metai	Virš 5 metų	Iš viso	Apskaitinė vertė
Galimas parduoti finansinis turtas	775 877	21 352 008	46 481 806	68 609	65 052 483
Sukauptos palūkanos	332 519	-	-	332 519	332 519
Paskolos ir indėliai (6 pastaba)	194 785	2 167 762	2 613 640	4 976 187	4 274 482
Pinigai banke	5 169 120	-	-	5 169 120	5 169 120
Gautinos sumos iš viso (8 pastaba)	13 665 138	-	-	13 665 138	13 665 138
Turtas iš viso	20 137 439	23 519 770	49 095 446	92 752 655	88 493 741
Straipsniai	Terminas nefiksuotas, iki 12 mėn.	1–5 metai	Virš 5 metų	Iš viso	Apskaitinė vertė
Techniniai atidėjiniai (grynąja verte)	37 000 925	588 419	551 034	38 140 378	38 140 378
Su draudimo veikla susijusios mokėtinos sumos (16 pastaba)	2 547 601	-	-	2 547 601	2 547 601
Perdraudimo įsipareigojimai (17 pastaba)	4 902 491	-	-	4 902 491	4 902 491
Subordinuotoji paskola	395 000	1 580 000	8 905 000	10 880 000	7 596 814
Kitos mokėtinos sumos	2 315 367	566 836	-	2 882 203	2 882 203
Įsipareigojimų iš viso	47 161 384	2 735 255	9 456 034	59 352 673	56 069 486

Likvidumo problemų atveju, Compensa gali kreiptis į akcininkus, prašydama suteikti trumpalaikę, vidutinės trukmės ar ilgalaikę finansinę paramą. Turtas, teikiamas kaip finansinė parama, turi būti apskaitomas rinkos kaina.

Compensa gali naudoti alternatyvias finansines priemones tik po to, kai atliekama jų panaudojimo išlaidų analizė. Tokios priemonės, pavyzdžiui, gali apimti finansinių instrumentų atpirkimo sutartis, bankų palūkanas, išvestines priemones ir t. t. Alternatyvių finansinių priemonių naudojimą turi iš anksto patvirtinti Įmonės Valdyba.

Taikydamas vidutinį ar ilgalaikį likvidumo valdymą, investicijų valdytojas bent kartą per ketvirtį atlieka šią analizę: turto likvidumo struktūros apžvalgą ir techninius atidėjinius bent 15 metų į priekį bei potencialių išlaidų ar finansinių nuostolių kiekio apskaičiavimą, kai jie kyla dėl įvykdyto turto realizavimo.

Kartą per ketvirtį Finansų departamentas atlieka analizę ir parengia ataskaitą apie techninių atidėjinių ir juos dengiančio turto atitikimą.

Jeigu Įmonė nuspręstų pradėti naują verslo veiklą, prieš patvirtinant tokį sprendimą, privaloma parengti jo poveikio Compensa likvidumui analizę.

Visa į būsimas draudimo įmokas įtraukta prognozuojama pelno suma ataskaitinio laikotarpio pabaigai yra 1,024 mln EUR.

C.5 Operacinė rizika

Operacinės rizikos valdymas yra kiekvieno Compensa organizacinio vieneto kasdienės veiklos dalis.

Turėdama omenyje tai, kad operacinė rizika gali kilti kiekvienoje srityje, Compensa laikosi požiūrio, pagal kurį operacinės rizikos valdymas nėra vieno skyriaus užduotis, o turi būti atliekamas kiekvieno skyriaus pagal jo atsakomybės sritį.

Operacinės rizikos valdymo ir operacinės rizikos stebėjimo tikslais, Compensa įdiegė du rizikos valdymo procesus:

- Vidaus kontrolės sistemos efektyvumo įvertinimą;
- Rizikos inventorizavimą.

Šiais dviem procesais siekiama nustatyti ir įvertinti operacinę riziką, kontrolių pakankamumą ir nustatyti bei įvertinti rizikos mažinimo būdus. Šio proceso metu kiekviena operacinės rizikos kategorija įvertinama sudarant rizikos svarbumo planą, sudarytą pagal rizikos dažnio-galimo poveikio įvertinimą.

Informacinių technologijų programinės įrangos ir saugumo rizika, žmogiškosios klaidos ir procesų bei organizacinė rizika Įmonėje laikomos didžiausiomis.

Rizika valdoma, taikant efektyvią vidaus kontrolės sistemą. Yra sudaryti veiklos tęstinumo planai, kuriais nurodoma, kaip tęsti kritinius verslo procesus, jei įvyktų vienas iš kelių numatytų kritinių scenarijų. Krizės atveju Valdyba sušaukia Krizių komitetą, kuris turi atkurti verslo veiklą.

Operacinės rizikos valdymas apima ir operacinės rizikos incidentų valdymą.

Koncentracijos rizikos valdymas

Koncentracijos rizika gali atsirasti dėl per didelių vienos sandorio šalies, vienos draudimo sutarties, verslo sektoriaus, geografinio regiono pozicijų. Koncentracijos rizika gali atsirasti keliose srityse, tokiose kaip investavimas, draudimo rizikos vertinimas ar perdraudimas.

Todėl kiekvienas padalinys, susijęs su rizikos valdymu, turi stebėti, kontroliuoti ir valdyti riziką, kiek tai susiję su jo atsakomybe. Labiausiai tai susiję su:

- Koncentracijos rizika investicijose yra valdoma Investicijų valdytojo;
- Koncentracijos rizika perdraudime yra valdoma Perdraudimo vadovo;
- Koncentracijos rizika draudimo rizikos vertinime yra valdoma Draudimo rizikos vertinimo departamente.

Koncentracijos rizika valdoma nustatant koncentracijos ribas, bei naudojant perdraudimą draudimo rizikos atveju.

C.6 Kitos rizikos

Padėtis dėl COVID-19 protrūkio pakeitė Bendrovės rizikos profilį ir, priešingai nei dėl daugelio kitų įvykių, iššūkių kyla daugelyje sričių:

- 1) *Verslo neapibrėžtumas*: privalomas karantinas su vyriausybės rekomendacijomis dirbti ne biure ir su tuo susijusios infrastruktūros problemos, kelionių ir susitikimų apribojimai bei galima grėsmė personalui;
- 2) *Poveikis turtui*: baimės dėl tolesnio padėties eskalavimo ir ekonominio poveikio, tiesioginis poveikis tokioms pramonės šakoms kaip kelionių, oro linijų bendrovės, viešųjų paslaugų įmonės, taip pat pozicijos smarkiai paveiktose šalyse (Italijoje, Ispanijoje) gali neigiamai paveikti turto portfelį. Papildomas poveikis gali atsirasti dėl galimų įsipareigojimų nevykdymo;
- 3) *Poveikis pardavimams*: dėl lėtėjančios ekonomikos keičiasi vartotojų elgsena ir vartojimas;
- 4) *Teisiniai klausimai ir ginčai*: dėl *force majeure* sąlygos taikymo, darbuotojų saugos ir kt.

Nuo vasario 27 dienos Bendrovė ėmėsi aktyvių veiksmų siekdama užtikrinti verslo nenutrūkstumą. Sukurtas verslo tęstinumo plano priedas, kuris buvo patvirtintas kovo 5 d. Valdybos posėdyje. Veiksmai apėmė nuolatinį situacijos stebėjimą ir rizikos lygio nustatymą, personalo patarimų apie infekcijų prevenciją teikimą, klientų skatinimą naudotis nuotolinio ryšio kanalais, kelionių ir gyvų susitikimų atšaukimą, iš užsienio atvykstančių darbuotojų privalomą karantiną, papildomų saugumo priemonių ir dezinfekavimo teikimą ir nuotolinį darbą.

Šiuo metu poveikis „Compensa“ pardavimams nėra reikšmingas, ženkliai sumažėjo tik kelionių draudimas.

Poveikis „Compensa“ investiciniam portfeliui taip pat yra gana menkas. Šiuo metu poveikis investicinio portfelio vertei yra nereikšmingas (iki 1%), atsižvelgiant į tai, kad didžiąją dalį investicinio portfelio sudaro vyriausybės obligacijos. Labiausiai nukentėjo įmonių obligacijos (ypač oro linijų bendrovės) ir vyriausybės obligacijos šalyse, kuriose COVID-19 padėtis prasta (Italija, Ispanija).

Be to, buvo atliktas ad-hoc savo mokumo ir rizikos vertinimo procesas, kuriuo metu testavimo nepalankiomis sąlygomis pagalba buvo vertinamas Įmonės mokumas ateinantiems trims metams dviem scenarijais. Buvo nustatyta, kad, gresmės Įmonės mokumui ir veiklos tęstinumui nėra, nors įtaka finansiniams rezultatams gali būti ženkli.

Persidraudimas ir kitos draudimo rizikos mažinimo technikos

Compensa požiūris į persidraudimą, kaip į pagrindinę draudimo rizikos švelninimo priemonę, apibrėžiamas VIG Grupės persidraudimo gairėse (Saugumo gairės) ir aprašomas Compensa Rizikos vertinimo politikoje. Persidraudimo ir kitų rizikos mažinimo priemonių efektyvumas peržiūrimas reguliariai. Atsakomybę ir kitus riziką mažinančius veiksmus apibrėžia vidaus dokumentai, kuriuos sudaro kiekvienas skyrius.

Įmonės persidraudimo politika susideda iš atskirų persidraudimo sutarčių bei „Vienna Insurance Group“ programų. Yra sudaryta aiški konservatyvi strategija, pagal kurią Įmonės pasiliekamasis rizikos lygis kiekvienoje draudimo rūšyje negali viršyti 3 proc. Įmonės nuosavo kapitalo. Reguliariai kontroliuojamas Įmonės įsitraukimas į tam tikrą rizikos atvejį bei didžiausia apdraustos rizikos suma. Nustatant persidraudimo poreikius, analizuojamas ne tik persidraustas portfelis bet ir rizikos, kurių neapima persidraudimo sutartys. Įmonės persidraudimo strategija atitinka visų „Vienna Insurance Group“ priklausančių įmonių strategiją:

- Persidraudimo programą ir pasiliekamą rizikos lygį politiką rizikai / įvykiui kiekvienoje draudimo rūšyje pateikia ir patvirtina Stebėtojų taryba bent kartą per metus;
- Prieš suteikiant klientui draudimo polisą, sudaromas fakultatyvinis perdraudimas;

- Atskirų rizikų perdavimas perdraudikams pagal obligatorines ir fakultatyvines perdraudimo sutartis turi būti atliekamas taip, kad vienam perdraudikui nevykdant savo įsipareigojimų, nebūtų pakenkta persidraudžiančios įmonės stabilumui.
- Visas persidraudimo sutartis privaloma atnaujinti ir pateikti prieš atitinkamos draudimo sutarties įsigaliojimo laiką.

Visas persidraudimo sutartis privaloma atnaujinti ir pateikti prieš atitinkamos draudimo sutarties įsigaliojimo laiką.

Compensa Valdyba renkasi perdraudiką iš VIG Perdraudimo saugumo komiteto sudaryto sąrašo. Kiekvieną ketvirtį VIG Perdraudimo saugumo komitetas parengia ir publikuoja perdraudikų sąrašą, kuris priimamas automatiškai (laikantis kvotos limitų). Dėl kitų perdraudikų ir jų dalių sutartyse sprendžiama individualiai, jei tam pritaria VIG Perdraudimo saugumo komitetas.

Pagal bendrai taikomą VIG taisyklę, perdraudikai turintys bent A reitingą, kurį suteikė vertinimo agentūra „Standard & Poor’s“, gali būti įtraukti į sutartis, kurios taikomos ilgalaikių įsipareigojimų rizikai, pavyzdžiui, kai yra trečioji šalis. Kita vertus, perdraudikai turintys bent BBB įvertinimą, kurį suteikė vertinimo agentūra „Standard & Poor’s“, gali būti įtraukti į sutartis, kurios taikomos trumpalaikiams įsipareigojimams.

Persidraudimo programa yra naudojama švelninti prisiimtą riziką. Tuo atveju, kai nėra neigiamo vystymosi draudimo rizikos veikloje, neigiamas rezultatas iš persidraudimo programos yra labiausiai tikėtinas.

Turto ir įsipareigojimų valdymas

Turto ir įsipareigojimų valdymo proceso tikslas yra minimizuoti riziką, kuri kyla dėl investicinių vertybinių popierių ir įsipareigojimų struktūros neatitikimų, kaip nurodoma Turto ir įsipareigojimų valdymo politikoje. Ši rizika apima likvidumo riziką ir rinkos riziką (ypač valiutos ir palūkanų normos riziką).

Turto ir įsipareigojimų valdymas apima strateginio turto paskirstymo limitų nustatymą ir stebėjimą, investavimo procedūros stebėjimą, testavimo nepalankiomis sąlygomis kūrimą ir investicijų likvidumo išlaikymą.

Valiutos ir trukmės turto atžvilgiu neatitikimas stebimas kartą per ketvirtį, taip kontroliuojant valiutos ir palūkanų normos riziką, pagrindinių rizikos rodiklių ir jų ribų nustatymą.

Jeigu būtų nustatyta, kad turto ir įsipareigojimų neatitikimas yra esminis arba netinkamas, būtų keičiamas Investavimo ir rizikos politikoje nurodytas strateginis turto paskirstymas ir limitai.

D. Vertinimas mokumo tikslais

D.1 Turtas

Pagal direktyvą „Mokumas II“, vertinimas remiasi ekonominiu ir su rinka suderintu požiūriu. Todėl jeigu nenurodoma kitaip, turtas ir įsipareigojimai pripažįstami pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Prestižas: „Mokumas II“ balanse yra lygus nuliui.

Atidėtosios įsigijimo sąnaudos: Mokumas II remiasi ateities pinigų srautų apskaičiavimais. Dalis nepareikalautų draudimo įmokų gali būti skirta padengti būsimo įsigijimo sąnaudas, šios išlaidos yra įvertinamos skaičiuojant įmokų tiksliausią įvertį. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos „Mokumas II“ balanse prilyginamos nuliui. Įmonė vertindama kitas sukauptas pajamas ir kitas atidėtas sąnaudas kurios nėra įtrauktos skaičiuojant įmokų tiksliausią įvertį, Mokumas II balanse jas apskaito rinkos verte

Nematerialus turtas: įsigytas draudimo portfelis, licencijos, prekės ženklai ir kitas nematerialus turtas:

- Jei toks turtas yra atskirtinas ir parduodamas rinkoje, jį galima nurodyti tikrąja verte;
- Jei tikrosios vertės nustatyti negalima, vertinimas prilyginamas nuliui.

Įmonės reikmėms pritaikyta programinė įranga ir senos programinės įrangos licencijos, kurių negalima parduoti, vertinamos nuliui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas / įsipareigojimai: Panašiai kaip Tarptautiniuose apskaitos standartuose, atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami nuo laikinųjų skirtumų tarp Mokumas II ir balanso, sudaryto mokestiniais tikslams (pagal nacionalinius mokesčių įstatymus) atveju.

Dėl šių priežasčių gali kilti skirtumų tarp vertės, apskaitytos pagal Tarptautinius apskaitos standartus, ir Mokumas II ekonominės vertės:

- Nematerialusis turtas
- Žemė ir statiniai
- Dalyvavimas
- Paskolos
- Obligacijos

- Techniniai atidėjimai
- Atidėtos įsigijimo sąnaudos

Turto pervertinimas:

- ⇒ Ekonominė vertė > mokesstinis pagrindas → atidėtojo mokesčio įsipareigojimas
- ⇒ Ekonominė vertė < mokesstinis pagrindas → atidėtojo mokesčio turtas

Įsipareigojimų pervertinimas:

- ⇒ Ekonominė vertė < mokesstinis pagrindas → atidėtojo mokesčio įsipareigojimas
- ⇒ Ekonominė vertė > mokesstinis pagrindas → atidėtojo mokesčio turtas

Pagal IAS 12 ir Mokumas II reikalavimus leidžiama pateikti tik tą atidėtojo mokesčio turtą, kuris priklauso nuo būsimų apmokestinamų pajamų. Be to, atidėtojo mokesčio turto ir įsipareigojimų neleidžiama diskontuoti.

Skirtumai, kurie nepasikeis ateityje, yra nuolatiniai skirtumai, dėl kurių atidėtųjų mokesčių nesusidaro.

Nuosavybė, gamykla ir įranga savo poreikiams: apima savo poreikiams naudojamą žemę ir pastatus, kuriems taikomos nuosavybės testavimas nepalankiomis sąlygomis, bei kilnojamasis nuolatiniam naudojimui skirtas turtas.

Bendrai naudojama tikroji vertė pagal pervertinimo modelį. Tačiau dėl reikšmingumo priežasties ir siekiant nuoseklaus požiūrio VIG Grupėje, kilnojamasis turtas pateikiamas apskaitytas pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Pagal 16-ąjį tarptautinį apskaitos standartą nuo 2019 sausio 1 d. nuomininkas pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą, atspindintį jo teisę naudoti nuomojamą turtą, ir nuomos įsipareigojimą, atspindintį jo prievolę mokėti nuomos mokėjimus. Trumpalaikiai nuomai (iki 12 mėn.) ir mažaverčių pozicijų nuomai taikomos pripažinimo išimtys.

Atliekant pradinį vertinimą, pagal „Mokumas II“ naudojimo teise valdomą turtą bus įvertinta pagal 16-ąjį tarptautinį apskaitos standarto reikalavimus. Atliekant vėlesnį vertinimą balansinė vertė pagal 16-ąjį tarptautinį apskaitos standartą naudojama kaip atitikmuo „Mokumas II“ vertei.

Investicijos

Dalyvavimas susijusiose įmonėse:

Grynoji akcijų vertė buvo nustatyta pagal patikslintą nuosavybės metodą (finansinėse ataskaitose, sudarytose pagal Tarptautinius finansinius apskaitos standartus, buvo taikomas įsigijimo savikainos metodas koreguojant vertės sumažėjimu).

Atgautinos perdraudimo sumos: Perdraudimo dalis pateikiama turto dalyje. Atliekamas pervertinimas Mokumas II ekonomine verte (Tiksliausias įvertis).

Pagal draudimo sutartis atgautinos sumos: draudimo įmokos, kurias draudėjai pavėlavo sumokėti, kitos gautinos sumos, susijusios su draudimo veikla, bet kurios nėra įtrauktos į tiksliausio įverčio apskaičiavimą. Vėluojančios draudimo įmokos apima gautinas sumas, kurių mokėjimo diena praėjo. Pagal Mokumas II reikalavimus, nepareikalautos draudimo įmokos įvertinamos skaičiuojant tiksliausią įvertį.

Iš draudimo veiklos ir tarpininkų gautinos sumos: mokėjimai iš draudėjų ir tarpininkų, kuriems yra suėjęs terminas (suėjusi mokėjimo data) ir kurie nėra įtraukti į tiksliausio įverčio pinigų srautus. Pagal Mokumas II reikalavimus, į mokėjimus, kurių terminas nėra suėjęs, yra atsižvelgiama skaičiuojant tiksliausią įvertį.

Pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos: su persidraudimo veikla susiję mokėjimai iš perdraudikų, kuriems yra suėjęs terminas ir kurie nėra įtraukti į pagal perdraudimo sutartis atgautinas sumas. Tai gali būti pagal perdraudimo sutartis gautinos sumos už sureguliuotas žalas ar perdraudimo komisinis atlyginimas.

Kitas turtas: turi būti įvertintas tikrąja verte, diskontuojant būsimus pinigų srautus, naudojant nerizikingų palūkanų kreivę. Taip pat Mokumas II balanse gali būti naudojama Tarptautiniais apskaitos standartais apskaityta vertė, kur diskontavimo įtaka nėra materialiai.

Balansas, sudarytas pagal Mokumas II reikalavimus, pateiktas Priedo 1 s.02.01.02 formoje.

D.2 Techniniai atidėjiniai ir kiti įsipareigojimai

Techninių atidėjinių vertinimas

Įmonė, skaičiuodama techninius atidėjinius pagal Mokumas II techniniams atidėjiniams keliamus reikalavimus, draudimo įsipareigojimus segmentuoja į homogeniškas rizikos grupes, atskirai Lietuvai, Latvijai bei Estijai pagal prisiimtos rizikos pobūdį. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo anuitetinės žalos yra klasifikuojamos kaip gyvybės draudimo įsipareigojimai.

Sveikatos ir medicininių išlaidų draudimo įsipareigojimai yra priskiriami prie medicininių išlaidų draudimo rūšies, o nelaimingų atsitikimų draudimo įsipareigojimai – prie pajamų apsaugos draudimo rūšies. Abi draudimo rūšys yra priskiriamos sveikatos draudimo įsipareigojimams, vykdomiems į ne gyvybės draudimo techninį pagrindą panašiu techniniu pagrindu. Likusios įmonės vykdomos draudimo rūšys priskiriamos ne gyvybės draudimo rūšims.

Įmonės techniniai atidėjiniai yra lygūs tiksliausio įverčio bei rizikos maržos sumai. Tiksliausias įvertis atitinka būsimųjų pinigų srautų tikėtiną svertinį vidurkį, atsižvelgiant į numatomą būsimųjų pinigų srautų dabartinę vertę, gautą taikant nerizikingų palūkanų normų struktūrą pagal terminą. Tiksliausias ne gyvybės draudimo įsipareigojimų įvertis apskaičiuojamas atskirai numatomiems išmokėjimams bei įmokoms. Tiksliausias įvertis atgautinoms sumoms pagal perdraudimo sutartis taip pat vertinamas atskirai numatomiems išmokėjimams bei įmokoms.

Apačioje pateikiamas techninių atidėjinių, apskaičiuotų pagal Mokumas II keliamus reikalavimus išskaidymas pagal draudimo rūšis ataskaitinio laikotarpio pabaigai.

Draudimo rūšys	Bruto įmokų tiksliausias įvertis	Bruto Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis	Perdraudikų dalis	Rizikos marža
1) Medicininių išlaidų draudimas	144,068	252,786	-149,610	22,554
(2) Pajamų apsaugos draudimas	322,908	175,497	307	23,614
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	9,347,196	10,739,755	-6,947,512	453,371
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	4,270,978	2,376,673	-118,631	303,838
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	1,833	158,362	8,283	21,309
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	3,852,710	4,709,918	-1,131,465	435,043
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	-54,255	923,339	-129,828	96,477
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	70,579	400,835	-482,958	5,393
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0	0
(11) Pagalba	34,040	0	0	0
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	-41,879	192,805	-101,458	8,857
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis susijęs su draudimo įsipareigojimais kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	0	2,287,953	-1,421,505	124,050
Viso	17,948,179	22,217,924	-10,474,376	1,494,506

Įmokų tiksliausias įvertis

Įmokų tiksliausias įvertis yra susijęs su būsimais įvykiais, kuriuos apima draudimo įsipareigojimai, priklausantys sudarytoms sutartims. Pinigų srautų prognozės įmokų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su tais įvykiais susijusias išmokas, išlaidas bei būsimas draudimo įmokas pagal sutartis, atitinkančias sutarties ribų kriterijus. Įmokų tiksliausias įvertis skaičiuojamas atskirai bruto ir perdraudikų daliai, naudojant kombinuoto rodiklio metodą.

Apačioje pateikiamas įmokų bruto tiksliausio įverčio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšys	Įmokų tiksliausias įvertis bruto	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny bruto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	144,068	327,983	-183,915
(2) Pajamų apsaugos draudimas	322,908	640,627	-317,719
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	9,347,196	12,825,773	-3,478,577
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	4,270,978	10,192,904	-5,921,925
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	1,833	266,237	-264,404
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	3,852,710	10,834,733	-6,982,023
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	-54,255	1,904,296	-1,958,552
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	70,579	468,334	-397,755
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	34,040	546,240	-512,199
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	-41,879	165,002	-206,881
Viso	17,948,179	38,172,128	-20,223,948

Perdraudikų dalis apskaičiuojama pritaikant perdraudimo proporciją bruto įmokų tiksliausiam įverčiui bei įvertinus kitus sutartinius įsipareigojimus, kylančius iš perdraudimo sutarčių. Papildomai, gautinos iš perdraudikų sumos yra pakoreguojamos, įvertinant galimą sandorio šalies nevykdymo riziką.

Apačioje pateikiamas perdraudikų dalies įmokų tiksliausio įverčio bei Perkeltų įmokų techninio atidėjimo palyginimas.

Draudimo rūšys	Įmokų tiksliausias įvertis, perdraudikų dalis	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny, perdraudikų dalis	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	64,462	165,800	-101,337
(2) Pajamų apsaugos draudimas	-307	2,358	-2,664
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	-421,846	9,549,423	-9,971,269
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	0	0	0

(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	-8,283	0	-8,283
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	-345,050	1,977,907	-2,322,957
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	-76,449	474,529	-550,978
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	122,291	439,936	-317,645
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	0	0
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	-25,506	94,627	-120,133
Viso	-690,688	12,704,579	-13,395,267

Perkeltų įmokų techninis atidėjiny s skaičiuojamas pro-rata principu ir nurodo galiojančių sutarčių dar neuždirbtas įmokas, o įmokų tiksliausias įvertis nurodo pinigų srautų, susijusių su galiojančiomis bei sudarytomis sutartimis, dabartinę vertę. Skirtumus tarp šitų atidėjinių lemia tokie įmokų tiksliausio įverčio skirtumai:

- papildomai vertinamos sudarytos sutartys, kurios ataskaitos datai dar negalioja, bet atitinka sutarties ribų kriterijus;
- vertinamas prognozuojamas sutarčių nutraukimas, atsižvelgiant į draudėjų elgesį pagal įmonės istorinius duomenis;
- įmokų tiksliausias įvertis apskaičiuojamas kombinuoto rodiklio metodu, vertinant visus būsimus pinigų srautus;
- iš balanso į įmokų tiksliausio įverčio skaičiavimą yra perkeliama pinigų srautai, susiję su nepareikalautomis draudimo įmokomis;
- perdraudikų dalies įmokų tiksliausiame įvertyje vertinami prognozuojami srautai pagal sutartines perdraudimo sutarčių sąlygas;
- pinigų srautai yra diskontuojami nerizikinga palūkanų norma, nustatant dabartinę vertę.

Apačioje pateikiamas neto įmokų tiksliausio įverčio bei Perkeltų įmokų techninio atidėjinio palyginimas.

Draudimo rūšys	Įmokų tiksliausias įvertis, neto	Perkeltų įmokų techninis atidėjiny s, neto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	79,606	162,184	-82,578
(2) Pajamų apsaugos draudimas	323,215	638,269	-315,054
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	9,769,042	3,276,350	6,492,692
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	4,270,978	10,192,904	-5,921,925
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	10,116	266,237	-256,121
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	4,197,760	8,856,826	-4,659,066
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	22,193	1,429,767	-1,407,574
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	-51,712	28,398	-80,109
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0

(11) Pagalba	34,040	546,240	-512,199
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	-16,373	70,375	-86,748
Viso	18,638,867	25,467,549	-6,828,682

Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis

Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra susijęs su jau įvykusiais žalų įvykiais, nepriklausomai nuo to, ar apie žalą, atsirandančią dėl tų įvykių, buvo pranešta, ar ne. Pinigų srautų prognozės numatomų išmokėjimų tiksliausiam įverčiui apskaičiuoti apima su iki ataskaitos datos įvykusiais įvykiais susijusias išmokas ir išlaidas.

Įmonė numatomų išmokėjimų tiksliausią įvertį apskaičiuoja naudodama „Chain-Ladder“ metodą, vertindama istorinius duomenis. Tiksliausio įverčio skaičiavimui naudojami ketvirtiniai išmokėtų žalų duomenys, kurie apima išmokėjimus, alokuotus ir nealokuotus žalų sureguliuavimo kaštus bei atgautus regresus. Dėl mažos duomenų apimties arba trumpos istorijos draudimo rūšių: Jūrų, oro ir sausumos transporto draudimo, Kredito ir laidavimo draudimo, Pagalbos draudimo, Įvairių finansinių nuostolių draudimo bei Estijos filialo sudarytų Medicininių išlaidų draudimo ir Pajamų apsaugos draudimo sutarčių, kylantys Numatomų išmokėjimų įsipareigojimai vertinami Numatomų išmokėjimų techninį atidėjinį, apskaičiuotą pagal Tarptautinius apskaitos standartus, diskontuojant nerizikinga palūkanų kreive. Praneštos Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo anuitetinės žalos yra įvertinamos pagal praneštos žalos sąlygas, nustatant prognozuojamų pinigų srautų dabartinę vertę. Nepraneštos Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo anuitetinės žalos įvertinamos naudojant „Chain-Ladder“ metodą.

Atsižvelgiant į Mokumas II reikalavimus, Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra diskontuojamas nerizikingų palūkanų normos kreive.

Apačioje pateikiamas Numatomų išmokėjimų bruto techninio atidėjinio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, bruto	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys, bruto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	252,786	252,585	201
(2) Pajamų apsaugos draudimas	175,497	155,512	19,985
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0

(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	10,739,755	11,647,999	-908,243
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	2,376,673	2,661,597	-284,925
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	158,362	158,442	-79
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	4,709,918	5,190,062	-480,144
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	923,339	1,776,502	-853,163
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	400,835	399,223	1,612
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	0	0
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	192,805	192,399	406
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis susijęs su draudimo įsipareigojimais kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	2,287,953	2,456,886	-168,933
Viso	22,217,924	24,891,206	-2,673,282

Numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio perdraudikų dalis yra vertinama, kaip proporcija techninių atidėjinių, apskaitytų pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Numatomų išmokėjimų tiksliausių įverčių, apskaičiuotų Mokumas II tikslams. Papildomai, visos iš perdraudikų gaunamos sumos yra sumažintos, atsižvelgiant į sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo riziką.

Apačioje pateikiamas Numatomų išmokėjimų perdraudikų dalies techninio atidėjinio palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II tikslais.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, perdraudikų dalis	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, perdraudikų dalis	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	85,148	72,344	12,804
(2) Pajamų apsaugos draudimas	0	0	0
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	7,369,358	7,939,563	-570,206
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	118,631	79,223	39,408
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	0	0	0
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	1,476,516	1,655,593	-179,077
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	206,276	361,074	-154,797
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	360,667	345,715	14,951
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	0	0
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	126,964	114,003	12,960
(34) Anuitetas pagal ne gyvybės draudimo sutartis susijęs su draudimo įsipareigojimais kurie nėra sveikatos draudimo įsipareigojimai	1,421,505	1,650,862	-229,357

Viso	11,165,063	12,218,376	-1,053,313
-------------	-------------------	-------------------	-------------------

Pagrindiniai skirtumai, susiję su Numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių bei Numatomų išmokėjimų tiksliausiu įverčiu, yra dėl taikomų skirtingų metodikų. Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, apskaitytas pagal Tarptautinius apskaitos standartus, yra skirtas visiems numatomiems išmokėjimams pagal įvykusias žalas padengti. Įvykusių, bet nepraneštų žalų atidėjiny skaičiuojamas „Bornhuetter-Ferguson“ metodu draudimo rūšims, kurioms turima pakankama žalų statistika, vertinant žalų sąnaudų vystymąsi. Toms draudimo rūšims, kurioms statistika yra nepakankama, naudojamas draudiminio nuostolingumo metodas. Įvykusių, praneštų, bet nesureguliuotų žalų rezervas nustatomas draudiminio įvykio reguliavimo eigoje, numatant galimą išmokos ir žalų sureguliuavimo sąnaudų dydį kiekvienam draudiminiam įvykiui atskirai. Perdraudikų dalis techniniuose atidėjiniuose yra įvertinta pagal galiojančias perdraudimo sutarčių sąlygas.

Apačioje pateikiamas Numatomų išmokėjimų neto techninio atidėjinių palyginimas, apskaičiuotas pagal Tarptautinius apskaitos standartus bei Mokumas II Numatomų išmokėjimų tiksliausio įverčio.

Draudimo rūšys	Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis, neto	Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny, neto	Skirtumas
1) Medicininių išlaidų draudimas	167,638	180,241	-12,603
(2) Pajamų apsaugos draudimas	175,497	155,512	19,985
(3) Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	0	0	0
(4) Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	3,370,398	3,708,435	-338,038
(5) Kitas transporto priemonių draudimas	2,258,042	2,582,375	-324,333
(6) Jūrų oro ir sausumos transporto draudimas	158,362	158,442	-79
(7) Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos padarytos turtui	3,233,403	3,534,469	-301,067
(8) Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	717,062	1,415,428	-698,366
(9) Kredito ir laidavimo draudimas	40,169	53,508	-13,339
(10) Teisinių išlaidų draudimas	0	0	0
(11) Pagalba	0	0	0
(12) Įvairūs finansiniai nuostoliai	65,841	78,395	-12,554
(34) Anuitetas pagal ne gyvybes draudimo sutartis susijęs su draudimo isipareigojimais kurie nera sveikatos draudimo isipareigojimais	866,449	806,025	60,424
Viso	11,052,860	12,672,829	-1,619,969

Neapibrėžtumas, susijęs su techniniais atidėjiniiais

Yra keletas neapibrėžtumo šaltinių, susijusių su techninių atidėjinių apskaičiavimu.

Tuo atveju, kai atidėjiniai skaičiuojami naudojant trikampinius metodus bei esant stabiliam draudimo sutarčių portfeliui, daugeliu atveju neapibrėžtumas turėtų būti minimizuotas. Tačiau, egzistuoja rizika,

kad ne visų draudimo rūšių trikampiai yra pilnai išsivystę dėl trumpos portfolio istorijos ir / ar išmokėjimų tendencijų pasikeitimas nėra pilnai pastebėtas.

Kadangi Įmonė neturi ilgalaikės istorijos, yra keletas faktorių, susijusių su techninių atidėjinių neapibrėžtumu:

- Dėl trumpos draudiminio portfolio istorijos (Lietuvoje veikla vykdoma nuo 2010 metų, Latvijoje nuo 2013 metų, Estijoje nuo 2016 metų) naudojami žalų trikampiai gali būti ne pilnai išsivystę ir dėl to apskaičiuoti tiksliausi įverčiai gali būti per maži / per dideli.
- Dėl trumpos draudiminio portfolio istorijos bei mažo praneštų anuitetinių žalų skaičiaus, tiksliausias įvertis, skirtas padengti įsipareigojimus, kylančius iš anuitetinių žalų, gali būti per mažas / per didelis.
- Egzistuoja rizika, kad dėl galimų teisinės aplinkos pasikeitimų moralinės žalos, kylančios iš Motorinių transporto priemonių privalomojo transporto priemonių valdytojų draudimo rizikų, nepakankamai atspindėtos techniniuose atidėjiniuose.
- Įmokų tiksliausias įvertis yra itin jautrus naudotoms kombinuoto rodiklio prielaidoms. Egzistuoja rizika, kad dėl didelės portfolio dinamikos naudotos prielaidos gali būti per didelės / per mažos.

Suderinamumo ar nepastovumo korekcijos techninių atidėjinių skaičiavimui nėra taikomas. Pereinamojo laikotarpio nerizikinga palūkanų normos trukmės struktūra techninių atidėjinių skaičiavimui nėra taikoma.

Techninių atidėjinių skaičiavimo procese buvo naudojami šie supaprastinimai: apskaičiuojant kai kurių draudimo rūšių, sudarančių nedidelę dalį portfolio (daugiausia parduodamų kaip papildoma apsauga kartu su pagrindiniu produktu), Numatomų išmokėjimų tiksliausią įvertį, Įmonė laikėsi proporcingumo principo. Tai atsispindi tiek taikymo srityje, tiek nustatant prielaidas. Tokiu atveju Mokumas II Numatomų išmokėjimų tiksliausias įvertis yra prilyginami diskontuotiems Numatomų išmokėjimų techniniams atidėjiniams, apskaičiuotiems pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Rizikos marža apskaičiuota naudojant supaprastintą metodą – aproksimuojant visą kiekvienų būsimų metų mokumo kapitalo reikalavimą, naudojant tiksliausio tų būsimų metų įverčio ir vertinimo dienos įverčio santykį. Vėliau rizikos marža alokuojama draudimo grupėms neskaidant pagal draudimo poliso šalis.

Techninių atidėjinių skaičiavime naudojamų duomenų kokybei reikšmingų trūkumų nebuvo identifikuota.

Techninių atidėjinių duomenys pateikiami 1 priede: s.12, s.17 bei s.19 formose.

E. Kapitalo valdymas

E.1 Nuosavos lėšos

Įmonės tikslai kapitalo valdymo srityje yra užtikrinti tęstinę Įmonės veiklą tam, kad akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims, ypač draudėjams, būtų atliekami mokėjimai, į kuriuos jie turi teises, užtikrinant Įmonės mokumą. Be to, Įmonė siekia sukurti optimalią kapitalo struktūrą, atsižvelgdama į Mokumas II reikalavimus ir kapitalo išlaidas. Įmonė yra patvirtinusi kapitalo valdymo politiką, kuri įtvirtina kapitalo valdymo reikalavimus ir standartus.

Kurdama Įmonės valdymo planus, Valdyba analizuoja kapitalo poreikius strateginiams tikslams įgyvendinti ir atsižvelgia į norimą kapitalo lygį bei nustato sumą, kuria turi būti padidintas kapitalas ir tinkamus kapitalo didinimo metodus.

Kapitalo valdymo procesas pradedamas kapitalo pakankamumo įvertinimu ORSA proceso metu. Pagrindinis kapitalo valdymo proceso rezultatas – kiekvienais metais atnaujinamas vidutinės trukmės verslo planas, kurį turi patvirtinti Valdyba ir Stebėtojų taryba.

Verslo planas sudaromas vadovaujant Finansų direktoriui ir padedant šiems asmenims bei skyriams: Investicijų valdytojui, Rizikos valdytojui, Aktuarų departamentui, Finansų departamentui ir Finansų kontrolės skyriui, kuris koordinuoja plano sudarymą.

Analizuojant būsimo kapitalo reikalavimus, remiamasi Valdybos nuomone ir planais dėl būsimos verslo ir investavimo veiklos plėtros. Planuojant atsižvelgiama į tai, kaip verslo apimčių pasikeitimai ar esamų rizikos veiksnių pasikeitimai gali paveikti pelningumą, riziką ir kapitalo poreikius.

Siekiant nustatyti galimus kapitalo trūkumus ir būsimą kapitalo paskirstymą, kapitalo pakankamumo įvertinimo rezultatai derinami prie verslo planavimo tikslų bent jau būsimam 3 metų laikotarpiui.

Atsargus kapitalo adekvatumo įvertinimas ir kapitalo planavimas yra svarbūs etapai, kurių metu kuriamas suvokimas apie tinkamą kapitalo ir rizikos balansą užtikrinančius veiksmus. Valdyba ir Stebėtojų taryba teikia kapitalo valdymo plano įgyvendinimo pasiūlymus.

Kapitalo valdymas turi apimti planuojamo kapitalo padidinimo analizę, struktūros pasikeitimus ir kapitalo išlaidas. Compensa kapitalo valdymo planui taikomi šie reikalavimai:

- a. Kapitalo pakankamumo ir kapitalo planavimo analizė turi atsižvelgti į šį reikalavimą: nuosavos lėšos turi sudaryti bent 125 proc. mokumo kapitalo reikalavimų.
- b. Parengiami ir Valdybai pateikiami visi planuojami kapitalo padidinimai, įskaitant jų poveikį kapitalo struktūrai ir išlaidas. Tai yra būtinas reikalavimas siekiant didinti kapitalą, ir jį privaloma atlikti kiekvieną kartą, kai sprendžiama dėl naujo kapitalo padidinimo.
- c. Nuosavų lėšų grąžinimo struktūros analizė, apimanti sutartinius terminus ir ankstyviausią apmokėjimo galimybę.
- d. Analizė, kokią įtaką nuosavų lėšų išleidimas, apmokėjimas ir bet koks pasikeitimas daro apribojimams dėl kapitalo lygių.
- e. Dividendų mokėjimo analizė.

Kiekvieną ketvirtį Įmonė atlieka kapitalo pakankamumo įvertinimą pagal naujausius finansinius duomenis ir kapitalo poreikių apskaičiavimą. Valdybos prašymu papildomai gali būti atliekama siūlomų pokyčių / strateginių sprendimų įtakos kapitalo poreikiui analizė. Vertinimo metu atliekama nuosavų lėšų elementų klasifikacija pagal lygius ir patikrinamas kapitalo lygių atitikimas MCR ir SCR atitinkamų padengimui.

Pagrindiniai nuosavų lėšų elementai

Compensa pagrindiniai nuosavų lėšų elementai:

- Paprastas akcinis kapitalas (nuosavų akcijų bruto vertė);
- Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu;
- Suderinamas rezervas:
 - Nuosavybės rezervai (pavyzdžiui, nepaskirstytasis pelnas, pajamų rezervas, akcijų priedai);
 - Vertinimo skirtumai tarp Tarptautinių apskaitos standartų ir „Mokumas II“ vertinimo;
- Suma, lygi atidėtojo pelno mokesčio turto vertei, klasifikuojama kaip 3 Lygio kapitalas.

Pagal „Mokumas II“ fondai paskirstomi į tris kategorijas (Lygis 1, Lygis 2, Lygis 3). Lygis 1 yra aukščiausios kokybės kapitalas. Išskyrus atidėtąjį pelno mokesčio turta, Compensa turi 1 Lygio kokybės kapitalą.

Pagrindiniai kriterijai, pagal kuriuos priskiriama 1 Lygiui:

- Nuolatinis gebėjimas visiškai padengti nuostolius siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą bei likvidacijos atveju;
- Didžiausia subordinacija.

Lentelėje žemiau pateikiama nuosavų lėšų sudėtis 2019 ir 2018 metais (detalus paskaidymas pagal tinkamumą dengti mokumo kapitalo ir minimalaus kapitalo poreikius pateiktas Priedo 1 s.23 formoje).

Nuosavos lėšos 2019 (pateikta tūkstančiais)	Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	15 800	15 800			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	30 400	30 400			
Suderinimo rezervas	-28 154	-28 154			
Subordinuoti įsipareigojimai	7 500		7 500		
Suma, lygi grynojo atidėtųjų mokesčių turto vertei	563				563
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	26 110	18 046	7 500		563

Nuosavos lėšos 2018 (pateikta tūkstančiais)	Iš viso	1 lygis – neapriboti elementai	1 lygis – apriboti elementai	2 lygis	3 lygis
Paprastasis akcinis kapitalas (neatskaičius savų akcijų)	11 300	11 300			
Akcijų priedai, susiję su paprastuoju akciniu kapitalu	30 400	30 400			
Suderinimo rezervas	-31 677	-31 677			
Subordinuoti įsipareigojimai	7 500		7 500		
Suma, lygi grynojo atidėtųjų mokesčių turto vertei	1 173				1 173
Iš viso pagrindinių nuosavų lėšų po atskaitymų	18 696	10 023	7 500		1 173

Apribojimai

Skaičiuojant tinkamas nuosavas lėšas, kuriomis leidžiama dengti Mokumas 2 kapitalo reikalavimą ar Minimalaus kapitalo reikalavimą, atsižvelgiama į šiuos apribojimus:

- Mokumo kapitalo reikalavimas (SCR):
 - 1 Lygis + 2 Lygis + 3 Lygis > SCR
 - SCR turi būti padengtas 1 Lygio kapitalu bent 50%;
 - 3 Lygiokapitalas neviršija 15% SCR;
 - 2 Lygis + 3 Lygis neviršija 50% SCR;
- Minimalus kapitalo reikalavimas (MCR):
 - 1 Lygio + 2 Lygio pagrindinės nuosavos lėšos > MCR
 - MCR turi būti padengtas 1 Lygio kapitalu bent 80%;
 - 2 Lygios kapitalas apribotas 20% MCR.

1 Lygio apribotų elementų suma dengiant SCR negali viršyti 20% visos 1 Lygio elementų sumos.

Pagal šiuos apribojimus subordinuotos paskolos ir atidėtųjų mokesčių turto tinkamumas dengti SCR ir MCR yra ribojamas.

Atidėtojo mokesčio turtas

Atidėtojo mokesčio turtas priskyrimas 3 Lygio kapitalui ir 2019 m. pabaigoje sudarė 563 347 EUR. Atidėtojo mokesčio turtą iš sukauptų nuostolių 2019 m. pabaigoje sudarė 1 005 378 EUR. 2019 metais buvo panaudota 52 994 atidėto pelno mokesčio turto apskaičiuojant pelno mokėstį Lietuvoje. Pagal Bendrovės pateiktus planus bendrovė planuoja realizuoti atidėtą pelno mokesčio turto per ateinančius 5 metus. Vadovaujantis Lietuvos įstatymais, mokesčių nuostoliai gali būti perkeltami neribotam laikui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra įvertinamas naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas atspindi mokestines pasekmes, kurių Bendrovė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ir padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

-442 031 EUR skirtumas susidaro dėl laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų Mokumas II vertės ir jų dydžių, naudojamų pelno mokesčio skaičiavimo tikslais susidaro dėl laikinųjų skirtumų.

Tikėtinas būsimų įmokų pelnas

Tiksliausias techninių atidėjinių įverčio suderinamas rezervas jau apima įsipareigojimus, viršijančio turto sumą, kuri atitinka tikėtiną būsimų įmokų pelną (skirtumas tarp techninių atidėjimų įskaitant ir išskiriant esamo verslo būsimas įmokas).

E.2 Mokumo kapitalo reikalavimas ir Minimalus kapitalo reikalavimas

Mokumo kapitalo reikalavimas apskaičiuojamas pagal standartinę formulę, kuri tinkamai atspindi įmonės rizikos profilį. Detali informacija apie SCR pagal riziką pateikiama lentelėse.

Mokumo kapitalo reikalavimas – standartinę formulę taikančioms įmonėms (pateikta tūkstančiais)	Bruto mokumo kapitalo reikalavimas 2019	Bruto mokumo kapitalo reikalavimas 2018
Rinkos rizika	4 197	3 765
Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizika	3 044	2 407
Gyvybės draudimo veiklos rizika	14	12
Sveikatos draudimo veiklos rizika	879	755
Ne gyvybės draudimo veiklos rizika	12 333	10 942
Diversifikacija	-4 568	-3 949
Pagrindinio mokumo kapitalo reikalavimas	15 900	13 932
Operacinė rizika	2 539	2 041
Galimybė padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais	-1 740	- 1 493
Mokumo kapitalo reikalavimas	16 699	14 480

Įmonė naudojasi galimybe padengti nuostolius atidėtaisiais mokesčiais Lietuvoje vykdomai veiklai (Latvijos ir Estijos mokesčių sistema neleidžia tokios galimybės), kuri sudaro 1 739 793 EUR ir galėtų būti realizuota per ateinančius 5 metus iš apmokestinamojo pelno. Ši suma yra lygi pagrindinio mokumo kapitalo reikalavimo ir operacinės rizikos kapitalo reikalavimo sumai, padaugintai iš 15% įmonėms taikomos pelno mokesčio normos Lietuvoje vykdomai veiklai.

Bendrovė taiko pereinamojo laikotarpio išimtį Europos ekonominės erdvės valstybių centrinės valdžios ir centrinių bankų pozicijoms, kurios išreikštos ir finansuojamos bet kurios Europos ekonominės erdvės valstybės ne nacionaline valiuta.

Kapitalo poreikio didėjimo priežastis – ženkliai augančios verslo apimtys. Dėl tos pačios priežasties didėjo ir minimalaus kapitalo poreikis: nuo 5,3 mln EUR 2018 metais iki 7,3 mln EUR 2019 metais.

Plačiau – Priedo 1 s.25 ir s.28 formose.